

SIBENIK, 6. SIJEČNA 1965.
BROJ 642 GODINA XIV
List izlazi svake srijede — Uređuje redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA — Uredništvo: Šibenik — Ul. Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 * Rukopisi se ne vraćaju

šibenski list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara — Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće
»Stampa« Šibenik — Direktor MARKO JURKOVIĆ — Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara — Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-1-8 * Telefon štamparije 22-28 i 29-53

Predavanje Nikole Sekulića na javnoj tribini „Srijedom u sedam“

Predsjednik Prosvjetno - kulturnog vijeća Savezne skupštine Nikola Sekulić-Bunke održat će u srijedu, 13. siječnja na javnoj tribini »Srijedom u sedam« predavanje sa temom »VIII kongres SKJ i kultura i obrazovanje«. Predavanje će se održati u dvorani DIT-a u 19 sati.

Skraćeno radno vrijeme za još jednu organizaciju

Početkom Nove godine još jedna radna organizacija prijetila je na 42-satni radni tjedan. Radi se o poduzeću »Ishrana« koje će u 1965. godini početi s poslovanjem na nov način, sa skraćenim radnim vremenom u svim svojim prodavaonicama. To je prvo trgovačko poduzeće u gradu koje će poslovati na taj način.

Prilikom prijelaza na skraćeno radno vrijeme u ovoj radnoj organizaciji neće doći ni do kakvog poremećaja u opskrbi stanovništva, jer će poduzeće »Ishrana« sa mrežom svojih prodavaonica u potpunosti zadovoljiti potrebe građana.

Posjetili smo Radničko sveučilište

Škola bez krova

Neće se kazati ništa novoga kada se konstatira da radni kolektivi šibenskoga industrijskog bazena oskudijevaju u stručnom kadru. Shodno tome, razumljiva su i nastojanja »privrednih kuća« da preko svojih pragova uvedu što više stručnjaka. Međutim, šta uraditi s onima koji već rade i zauzimaju određena mjesta a ne posjeduju određeno znanje? To pitanje nametnulo se već odavno, pa je trebalo prići i njegovu rješavanju. Jedan od putova, koji su se pokazali kao pogodni bila je i aktivnost Radničkog sveučilišta. Ta je institucija uglavnom i ustrojena s ciljem da pruža što više raznovrsnog znanja zaposlenim osobama. Stoga je razumljivo da je takvu zadaću preuzelo na sebe i šibensko Radničko sveučilište.

U okviru te institucije trenutno radi tridesetak različitih tečajeva seminara, s više od šest stotina polaznika. Uz to, u Radničkom sveučilištu djeluje nekoliko centara: Centar za tvoričko obrazovanje, Centar za opće obrazovanje, Centar za učenje stranih jezika, te centri za stručno obrazovanje i ideološko-političko i društveno - ekonomsko obrazovanje. Tome još treba nadodati Višu radničku školu i Centar za izvanredni studij. Više ekonomske škole u Splitu.

Centar za tvoričko obrazovanje ustrojen je nedavno. Njegova djelatnost, u stvari, predstavlja direktan rad u radnim, u prvom redu privrednim organizacijama. Zadatak toga ogranka jest da prodefilira radna mjesta i na osnovu toga donese određeni program obrazovanja ljudi koji na njima rade. Nakon toga prelazi se na realizaciju određenog programa. Ta služba ispoljava dvije osobe, ekonomistu i inženjera, i trenutno radi TLM »Boris Kidrič« na Ražinama.

Centar za opće obrazovanje ima zadatak da priprema radnike za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju. U okviru toga centra trenutno rade dva tečaja, polazi ih oko 120 osoba. Prvi centar djeluje također i područje odjeljenje Upravne škole izplita, sa 75 polaznika prve i druge godine.

Centar za učenje stranih jezika obuhvaća Magnetofonsku školu engleskog jezika, koja ima deset odjeljenja. Pored toga, u centru radi i šest tečajeva za strane jezike: engleski, lijanjski, njemački i francuski, više od stotinu polaznika. Jedno je zabilježiti da jedno odjeljenje polaznika tečajeva strane jezike isključivo podaju radnici u trgovini. Njih će to veoma dobro doći u vrijeme turističke sezone, na-

ročitno prilikom prodaje domaćih industrijskih proizvoda stranim posjetiocima.

Centar za stručno obrazovanje preuzeo je na sebe stručni dio nastave za kvalifikaciju i visoku kvalifikaciju. Trenutno rade tri takva tečaja a polazi ih šezdesetak radnika. Vrijedno je, uz to, spomenuti da Centar za stručno obrazovanje ima u svom okrilju i pet stenodaktilografskih tečajeva, a ove sezone prvi put radi i tečaj stenografije.

Centar za idejno-političko obrazovanje obuhvaća Političku školu sa 25 polaznika i tribinu za privredne organizacije, koja djeluje u svim privrednim kolektivima. Predavanja se upriličuju jedanput mjesečno, a obrađuje se sedam tema. Prva, već obrađena tema bila je »Radnik kroz zakon o radnim odnosima«.

Viša radnička škola ima 28 polaznika trećeg semestra, a ovoj joj je peta, ali i posljednja sezona rada. Poduzeća, nisu osigurala dovoljan broj polaznika. Centar za izvanredni studij Više ekonomske škole iz Splita pruža usluge šesnaestorici polaznika.

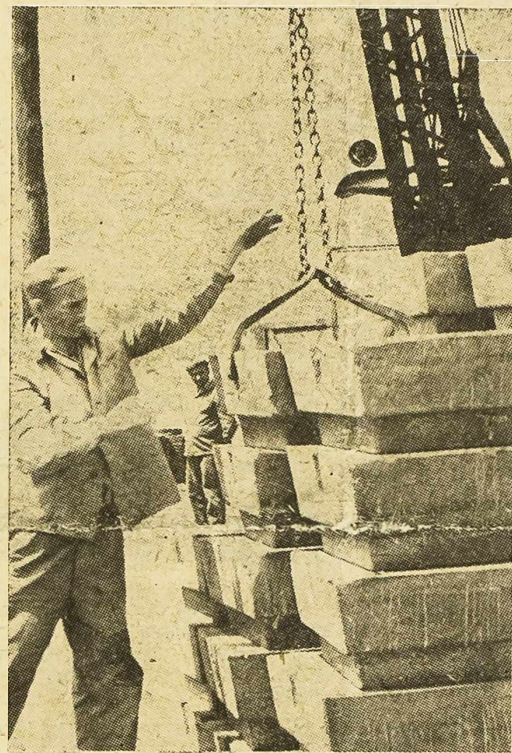
Radničko sveučilište uskoro će pokrenuti i rad dvaju seminara: seminara za idejno-političko obrazovanje i seminara ekonomsko obrazovanje. Prvi seminar namijenjen je osnovnim organizacijama SK u privredi, a drugi članovima privrednih organizacija.

Na kraju, zabilježiti ćemo da u Radničkom sveučilištu djeluje i već afirmirana tribina »Srijedom u 7«, koja je ove sezone priredila sedam zanimljivih predavanja, a prisustvovalo im je oko 560 građana. Ovom sezonom ta je tribina ušla u petu godinu svoga uspješnog rada, koji se, pored ostalog, očitovao u nekoliko stotina predavanja najistaknutijih predavača iz većih jugoslavenskih centara.

I PREDLAGAT ĆE O I BIRATI

Radni ljudi šibenske komune, kao i čitave jugoslavenske zajednice, našli su se u prvim danima nove godine u razdoblju još jedne značajne društveno-političke aktivnosti: riječ je o predstojećim izborima, koji će se održati na svim nivoima od općine do Federacije. Važnost tih izbora je neobično velika, pored ostaloga i zbog činjenice što se, kako sam fakat biranja tako i pripreme koje im prethode, upriličuju neposredno poslije odluka i smjernica Osmog kongresa SK Jugoslavije. Dodati se tome da se pripreme za izbore poklapaju s periodom velike afirmacije samoupravljanja, kao i drugih, nimalo manje važnih, društvenih i političkih bivanja, nije naodmet kazati da će upravno ovogodišnja izborna »klima« biti pogodno tlo da se više nego ikad dosada čuje riječ i osnaži pravo odlučivanja radnog čovjeka naše socijalističke zemlje.

Iz toga proizlazi da će naši radni ljudi — na bilo kojem poslu se oni nalazili — biti neobično zainteresirani da se u nove organe predstavnčkih tijela biraju oni ljudi iz njihove sredine ili izvan nje koji su se već isticali i koji se ističu aktivnim i samoprijegornim radom na razvitku socijalističkih društvenih odnosa, jer će samo takvi drugovi biti sposobni da na sebe preuzmu teret odgovornosti za daljnji, još snažniji i kompletniji napredak svega onoga što smo do sada, ponekad i uz odricanje, postigli. Samo će oni koji imaju cjelovit osjećaj odgovornosti i

One koji se najviše ističu i koji mogu najviše pridonijeti birat ćemo u nove organe Skupštine

Zapis o dobrim ljudima

Svi smo dobri u novogodišnjoj noći

Vjerujte, ni zapis o dobrim ljudima nije baš tako jednostavno pisati. Ne zbog toga što ih možda nema, nego nije baš najjednostavnije naći onoga pravog... Pa pošlije susreta i kratkog razgovora da poteku riječi iz pera glatko žuboreći, bez kitudanja...

Eto, skreću mi tako pažnju što pretežno pišemo o muškarcima. Kažu, žena ti je, brate, malo, nek bude i njih, naročito mladih. A ja volim ispunjavati male ljudske želje, a htjedoh i ovu, ali sve mi nešto ne ide za rukom.

Razmišljajući tako da li da pišem o djevojci koja svakoj svojoj ljubavi posveti po jednu pjesmu, ili o onoj drugoj što za najbolji pismeni sastav dobije nagradu... Ne odlučih se.

U novogodišnjoj noći, tako bučno veseloj i pomalo ludoj, umalo ne nastade jedan zapis sa mladim ženskim licem u glavnoj ulozi. Kad se kazaljke sretoše, nisam bio prisutan. Ali navikao sam da stižem u pravo vrijeme ili sa neznatnim zakašnjenjem. U Domu je preplavila sve prisutne plima radosti, čestitajući im i ljubeći se, ljudi su postali ljubazni. Kad dođoh i ja sam ko i oni. Na vrhu stepenica srećem znanicu i upuštam sa njom u razgovor. Na nas se često svraćaju pogledi. Ne znam da li zbog nje ili mene. U međuvremenu pričamo i ona mi povjerala svoju tuđu, kako bi rekli stari, a u stvari to je bila tiha sjeta ili pomućena radost. Od dva mladića koji su joj za petama, ne zna kojem bi se priklonila carstvu. Ja pomislih, ali ne znam zbog čega ne rekoh, uzmi trećega. Da je raspoložim, pričam joj vic isto onako novogodišnji. Ona se smije, a ja je u smijehu pratim ne baš tako dosljedno, ali kavalirski. Dok mi tako čavrljamo, kroz prozor mi pogled padne na jelku na Poljani i sjetih se, možda malo u nevrjeme, događaja iz pretprošle noći.

Čuvar čuva poluokićenu jelku a drugi i ja se pitamo zbog čega i od koga, a onda nailazi grupa mladića i iz čista mira razbijaju staklene balončice i čuvar se ljuti, jer već unaprijed vidi kako će mu od skromne plaće biti nadoknađena šteta i počinje protestirati. Mladićima sve to pričinjava neko čudno zadovoljstvo. U međuvremenu dolazimo i mi i pokušavamo nekako intervenirati, ali ljubazne riječi ne mogu naći puta do bezrazložne mladićke superiornosti. Onda su došla dva milicionara i pitaju mladiće za imena. Oni su kazali, ali se ubrzo ispostavilo da su lažna. Jedan od njih reče da ide u Učiteljsku školu i da svaki dan putuje u Rupe. Međutim, to ne bi istina. Milicionar ga se prisjetio i pronašao ga u svojoj bilježnici zapisanog pred nekoliko mjeseci. Danas on radi u »Palku« i na kraju ovoga pomalo neprijatnog razgovora on se kaje i obećava: Pa nešto mislim, da ne bi bilo zlogorega kad bi se omladinska organizacija iz njegova kolektiva zainteresirala za taj slučaj i slične, ukoliko ih ima.

Sjetih se: što će mi ovakva misao u novogodišnjoj noći i uz ovakvog sugovornika. Ali događa se, asocijacija je čudna stvar i ne da da zaboravljamo: A meni se ipak čini da smo mi svi tako dobri u novogodišnjoj noći i da to želimo biti više nego što smo dotada bili.

MEĐU NAMA NAJBOLJE

koji se zalažu za oživotvorenje principa i programa socijalističke izgradnje i Ustava SFRJ moći odgovoriti na novim dužnostima. To ističemo i zbog toga što jedan dio dosadašnjih članova predstavnčkih tijela neće moći biti ponovo biran. Shvaćajući princip rotacije kao jednu neminovnost u našem nastojanju da afirmiramo radnog čovjeka i samoupravljanje, oni će ustupiti mjesto drugima. Njihovo predlaganje i izbor trebaju se, prije svega, temeljiti na njihovoj društveno-političkoj aktivnosti, na radnim i moralnim kvalitetima i stečenom društvenom ugledu, jer, to treba posebno istaknuti, nije dovoljno samo osigurati što demokratskiji postupak u realizaciji kadrovske politike, već treba studiozno raditi i na donošenju najboljih rješenja. Budući da će prilikom narednih kandidiranja građani aktivno i neposredno učestvovati u izradivanju i potvrđivanju prijedloga kandidata, o njima će zaista ovisiti kvalitet drugova koji budu predloženi i onih koji na izborima budu izglasani u predstavnička tijela.

KONGRESNI UTISCI

ili kako je Žitnićanin Ante Barišić doživio Kongres

Vrijedni građevinski radnik zanatskog komunalnog poduzeća »Komunalac« Ante Barišić, kojeg su članovi Saveza komunista drniške općine izabrali da ih zastupa na Osmom kongresu SKJ, vratio se s ovog najvišeg skupa jugoslavenskih komunista pun nezaboravnih utisaka. Stigavši u Drniš u ponedjeljak ujutro, odmah sa željezničke stanice, on je pohitao u zgradu Općinskog komiteta SK da sa drugovima podijeli neskrivenu radost i svojim škrtim rječnikom dočara ljepotu velikih dana.

— Mi, delegati iz splitskog kotara sjedili smo u posljednjim redovima partera, a jedan je dio delegacije bio smješten na balkonu. Ja sam se nalazio na krajnjem sjedištu u parteru i kada je prvog dana Kongresa drug Tito kroz srednji prolaz ulazio u dvoranu morao je proći pokraj mene. Ja sam ga prvi spazijo; ja sam mu prvi zapljeskao — pohvalio se Ante.

Kada si se osjećao kao da su riječi izgovorene na Kongresu upućene izravno na tvoju adresu i svih drniških komunista?

— Bilo je to često, ali najviše u toku referata drugova Tita i Rankovića, u onim dijelovima gdje se govori o odnosima među komunistima, shvaćanju rotacije i njenom kočenju, birokraciji, samoupravljanju.

— Sjedio sam u blizini nekih delegata iz Makedonije. Razliku u jeziku nismo ni zapažali. Sjedinjavali su nas isti problemi nerazvijenih krajeva i slično prilaganje njihovoj rješavanju. I oni su dugo raspravljali o proširivanju organizacija, prijemu žena.

Za koju si se komisiju opredijelio?

— Bio sam u Komisiji za društveno-ekonomski razvoj i dalji razvitak socijalističke demokracije. Zao mi je što zbog kratkoće vremena nisam dospio da diskutiram. Ali, da smo svi govorili koji smo se prijavili, Kongres bi trajao još do danas.

Čime te je najviše zadržao Kongres?

— Svojom iskrenošću u iznošenju svih naših slabosti, svojom skromnošću nad postignutim uspjesima koji zadržavaju o stali svijet, neposrednošću, kakve nema ni u našim osnovnim organizacijama — među onima koji se sreću već godinama. Dojmile su me se i pozdravne riječi predstavnika stranih delegacija, naročito KP SS, KP Španije i partije Nacionalne konvencije Gane.

— A tek prijem u zgradi Saveznog izvršnog vijeća! Nikad se ne bih nadao da će mi se pružiti prilika da dođem u blizinu naših najviših rukovodilaca, da im stisnem ruku, da porazgovaram s njima bar riječ-dvije. A evo čak smo se i slikali zajedno, imam i njihove autograme. Oni su divni, tako jednostavni, bliski, neposredni — završio je drniški delegat Ante Barišić.

A ovo što je ukraško ispričao u zgradi Komiteta prvoga dana, mora ovih dana da prepričava među svojim drugovima u poduzeću, svojim suseljanim u Žitnici, na ulici kada ga sretno građanin kojega ni ne poznaje. I govorit će još dugo, sve dok se odluke Osmog kongresa SKJ ne realiziraju i u drniškoj općini. (c)

OGLEDALO: Dočekali smo je

Komedija finita: dočekali smo je i ispratili. I sada treba čekati drugu — također Novu.

A da je nisamo dočekali došla bi Ona i sama.

Samo koliko li akomodacija, perturbacija, alkoholizacija i drugih »akcija« oko Nje. Onima koji su primili trinaestu plaću (bez obzira na nesretan broj) bilo je kudikamo lakše nego onima koji su prešli na Pravilnik, pa viškove dijele u toku godine, pa im za Doček nije ostalo dovoljno.

Kako su pojedini građani podijeliti 13. plaću?

Najviše je otišlo na dopisnice i marke. Nešto manje na centimetre novogodišnjih jelki (sedam dinara centimetar). Jednako su platili oni aktivnosti koji su jelke montirali za božić. Nadalje, izvjesna masa dopunskih prihoda povjerenja je domaćicama za gužvanje pred prodavaonicama, zatim je nešto odvojeno za torbu Djeda Mraza. Trgovачka mreža pobrinula se da troškovi budu što manji, pa nas je ostavila bez čačkalica. Ova činjenica ide u prilog Komunalnom zavodu za socijalno osiguranje, jer nestalo je čačkalica potvrđuje drugu činjenicu: socijalni zubi vrlo dobro funkcioniraju i pluskvamperfektno zamjenjuju vlastite zube.

Potrošilo se nešto (!?) i za garderobu — žensku, naravno.

Najviše je otpalo na samu novogodišnju noć: ulaznice, konzumacija, razbijene čaše, naručene pjesme i tako dalje. Statičari su izračunali da je svaki novogodišnji poljubac stajao 10.000 dinara. I to u kućne radinosti. Honorarni poljupci bili su daleko skuplji — po suster i nakupaca.

Novogodišnja noć u našem gradu bila je (uostalom kao i svugdje) vesela, radosna, puna, oćaravajuća, romantična... (dođajte i vi koji sličan epitet Crad nam je bio svečano okićen Posedu davao je »veliki« bor na Poljani. Nisam izmjerio koliko u njemu bilo centimetara, odnosno kolike su investicije utrošene u njegovo postavljenje.

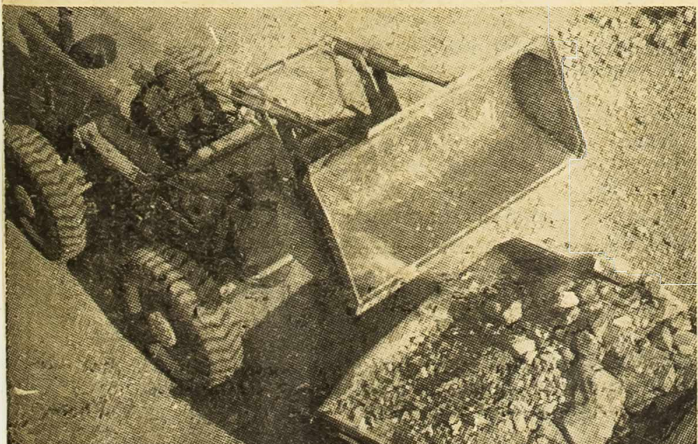
Bilo je, dakle, lijepo i prekrasno.

Na sam dan Nove godine pili smo razna osvježavajuća pića.

A čim su praznici završeni i radni ljudi ponovo došli na radna mjesta normirci su mogli konstatirati pojačanu produktivnost. Rukovodioci Kasa uzajamne pomoći imali su pune ruke posla.

Drugovi građani i malograđani, za jednu godinu smo stariji. Pa hajde da budemo malo i pametniji — bar za jednu godinu.

MARIN

ALUMINIJ sve se više primjenjuje

Proizvodnja aluminijske u našoj zemlji porasla je od tri tisuće tona godišnje u predratnim godinama na više od 20 tisuća tona. Unatoč prednostima što ih ima prema klasičnim vrstama građevinskog materijala, danas još uvijek aluminij nije našao široku primjenu u građevinarstvu. Pa ipak, s onim što je dosad u tom pogledu postignuto, možemo biti zadovoljni. Pored upotrebe aluminijske za gradnju hangara, tvorničkih hala i krovnih pokrivala, taj metal mnogo već se primjenjuje u gradnji reprezentativnih objekata u zemlji. Tako je s uspjehom primijenjen kod gradnje višekratnica u Zagrebu, Splitu i drugim gradovima. Serijskom načinu proizvodnje naročito se teži u građevinarstvu, posebno kod izrade prozorskih okvira, vrata i slično.

Kako je jedan zbor birača raspravljao o jednom prijedlogu, tj. o svojem dinaru

NEKA UDE U ZAPISNIK

Maglovita, pro hladna večer 15. prosinca. Nezagrijana velika dvorana Društvenog doma. Osmamdeset osoba očekuje da, s petnaest minuta doćnije od zakazanog vremena, počne rad zbor birača bloka »Grad«. Ljudi više šute no što govore. Onda zbor počinje: prestaje žagor, predsjedništvo najavljuje koje su tačke stavljene na dnevni red.

Odbornik izlaže, obrazlaže, razjašnjava u tišini koja je i potrebna jednome radnom sastanku. A dnevni red interesantan: povećanje tarife za vodu, porez i samodoprinos građana, odluka o korištenju zemljišta. Neke od tačaka predloženog (i usvojenog bez izmjena) dnevnog reda zadržu donekle i u dubinu džepa prisutnih birača. I ne samo ovih prisutnih, već i onih koji nisu ove večeri u nezagrijanoj dvorani, a njih je mnogo više. Nego, da počnemo.

Zanima nas, što će reći ovi u dvorani, koji nisu u radnom predsjedništvu. Jer, njima je data riječ i čeka ih se: treba da iznesu prijedlog, možda dopune, ali treba da se izjasne — da odluču, da bi ona konačna odluka bila što bolja.

To — da se pristojbe za buduću izgradnju komunalija naplaćuju u granicama triju određenih rajona — ne ide. Mnogi se s predloženim ne slažu. Argumenti? Ima ih, jedan veli: »Nije mi jasno zbog čega da mi, što stanujem u gradu, moram obavezno plaćati više nego oni na križu, Baldekinu i tamo dalje. Jest, istina je, nama je kino bliže tržnica nam je bliža, imamo ulice i puteve izgrađene, kućas — i ovdje i pored njih su do Skradina i Knina, a veći zamunalnije su tu, ali: naše su kuće mnogo trošnije, a onamo su većinom nova zdanja, onamo je lijep pogled i mnogo sunca, a kroz moj prozor nikad ono ne zaviri. Nije pravo, drugovi, da bude razlike: neka svi jednako plaćamo.«

Drugi traži riječ: Istina je, onamo su prilazni putevi lošiji, ali pogledajte Zagrebačku ulicu. Nije mnogo bolja. Dok se njome ide, treba paziti isto kao i da nije popločana. Zašto da se plaćaju različite pristojbe: i onamo i ovdje treba ponešto urediti, obnoviti, podići.

Oni koji nisu pitali za riječ govore, slažu se (uglavnom) s diskutantima. Jedan opet traži riječ, a sjedi u zadnjim redovima i predlaže: izmijenimo redoslijed vrijednosti pristojbe. Neke oni na periferiji plaćaju više, jer će se njima i graditi više. Bio je, čini nam se osamljen, ali ga je ipak jedan ženski glas sa suprotne strane dvorane podržao.

Odbornik odmjeranim glasom i jednostavnim riječima opet

objašnjava stvar. To isto čini i drugi iz predsjedništva.

Jedna je ruka u zraku. Netko iz prvog reda traži riječ. Veli: »Meni se čini da bi bilo najpravičnije ako bi se te pristojbe plaćale prema stanarini. Jer, i u gradu i na periferiji ima mnogo toga da se uradi. I treba da se uradi. Svi smo za to.«

Još jedna ruka u zraku i novi diskutant kaže: »Ja sam za to da svi plaćamo jednako. Ne vidim razloga da se prave razlike.«

Odbornik još jedanput govori, još mnogi govore, još ih prilazan broj traži riječ. I dobivaju je. Prijedlozi, uvjeravanja, objašnjenja, zainteresiranost, diskusija, nikome se ne žuri.

— Nego, čuje se glas, da lijepo konkretiziramo svoj prijedlog? I bi tako. Samo, kao mišljenje zbora birača bloka »Grad«, neka uđe u zapisnik i neka se dostave Općinskoj skupštini — dva prijedloga.

1. Neke se pristojbe za podizanje novih i uređenje postojećih komunalija plaćaju u jednakom iznosu. 2. Neke te pristojbe budu ovisne o stanarini.

Kad se to zapisalo, odbornik reče: Idemo dalje!

Malo žagorenje, nove upaljene cigarete, u dvorani hladno, već sat i pol traje sastanak, pa neki odlaze. Desetak ih odlazi. I vrijeme protiče. Pa se tako zbor birača riješi još dvije tačke dnevnog i radnog reda dok dođe do one: Povećanje tarife za vodu. Očito nepopularna mjera, to shvaća i odbornik, pa kaže biračima. Međutim, razlozi postoje i on ih iznosi. Uvjerljivi su. Ipak, jedan drug, birač, traži riječ. Kaže: »Neke oni na selu plaćaju još više, imaju i razloga za to, trošit će koliko ih je volja vode, saditi salatu i nama u gradu prodati je još skuplje«. Tako kaže i pomalo lutit sjeda. Više glasova povlađuje njegovim riječima.

Ustaje odbornik (koliko je to puta učinio ove večeri?) i veli: »Nije baš tako. Salata je i sada skupa. Budemo li poljoprivrednicima povisili više nego ostalim pristojbu za vodu i salata će biti još skuplja. Vidite, drugo, da baš niste u pravu. Na sve se mislilo, nitko ove prijedloge, što ste ih večeras čuli, nije isisao iz prstas.«

Odbornikovo objašnjenje očito je došlo u pravom trenutku. Naime, nitko nije našao primjedbe riječima. Pa se nakon toga donese odluka zbora birača da se dade pristanak za povećanje tarife za vodu. I to uđe u zapisnik. I mnogo je još toga ušlo u zapisnik.

Bila je već noć, i bilo je hladno, i maglica se verala po zidovima kuća i ulicama. I onima na Baldekinu, i onima na Plišcu, dje, zbilja svugdje jednako.

U posljednje vrijeme aluminij se i kod nas primjenjuje u arhitekturi. Jedan takav objekt građen je u Valjevu. U brodogradnji se također sve više upotrebljava, naročito kod gradnje palubla. Ovdje dolazi u obzir specijalna legura načinjena od aluminijske i magnezij. U avionskoj industriji aluminij se koristi kao legura zajedno s magnezijem i bakrom, čija su svojstva gotovo slična čeliku.

U autobusnom i željezničkom saobraćaju aluminij se mnogo primjenjuje. Osobito veliku primjenu doživio je taj metal kod ambalaže, ne samo u kemijskoj, prehrambenoj i duhanskoj industriji nego i u pakovanju lijekova. Aluminijske folije pokazale su u tom pogledu specifične osobine. U prvom redu, čuvaju kvalitet i sprečavaju kvarenje predmeta za duže vrijeme. Upotrebljava se dosta u gradnji montažnih stanova, pokretnih prodavaonica i objekata namijenjenih za turističku privredu. U novije vrijeme aluminij se sve više primjenjuje u mostogradnji i kod gradnje atomskih centrala. Sličnu primjenu ima u posljednje vrijeme i kod uređaja za navodnjavanje zemljišta. Najveću primjenu ipak je doživio u domaćinstvu (namještaj, stolovi, i slič-

Pitanja kooperacije u poljoprivredi i integracije poljoprivrednih zadruga bile su česta tema društveno-političkih faktora i poljoprivrednih organizacija na području šibenske komune. Tim pitanjima, međutim, trebalo bi posvetiti više pažnje i u buduću. Riječ je o tome u kojoj mjeri poljoprivredne zadruge unapređuju svoju proizvodnju, što bi im trebao biti prvenstveni zadatak, s druge strane, koliko se bave sekundarnim poslovima kao što su trgovina, otkup, turizam i tome slično. Poznato je da su neke od poljoprivrednih zadruga potpuno zapustile poljoprivrednu proizvo-

dnju pa se čitava njihova djelatnost svodi u okvirima trgovine, otkupa i drugih sporednih djelatnosti.

Poljoprivredne organizacije trebalo bi da budu nosioci društvene proizvodnje na selu. To bi se moglo postići bilo proizvodnjom na vlastitim ekonomijama, bilo stupanjem u poslovne odnose s individualnim proizvođačima, ili pak stvaranjem čvrstih kooperativnih odnosa. Međutim, malo se od svega toga dosad učinilo. Razloga za to ima dosta. No jedan od glavnih uzroka leži u subjektivnim slabostima. Neke od zadruga su toliko malene da gotovo nema

Otvoreno pismo „Vinoploda“ Skupštini općine Šibenik

Prilaz problema jednog dijela poljoprivredne proizvodnje na našem području zahtijeva i od nas da vam se obratimo i na ovakav način, ovim putem,

Mi smo, nakon mnogih rasprava u kolektivu, smatrali i smatramo da smo obavezni da radimo tako da to bude u skladu sa stavovima majskog savjetovanja iz prošle godine, da se učini sve što bi doprinislo afirmaciji našega proizvodnog područja. Tako smo uglavnom i postupali, poduzimali mjere koje smo mogli.

Očekivali smo da će se i drugi odgovarajući faktori na komuni odositi tako prema zauzetim stavovima, da će učiniti sve što mogu, jer su te stavove i oni inicirali, usvojili.

Umjesto poduzimanja potrebnih mjera koje bi nas vodile željenom cilju, još prije, u toku i nakon djelomično poduzetih mjera, pojavile su se sumnje,

iščekivanja, kolebanja. Pri tome se nije mijenjalo orijentaciju! Nakon toga slijede pokušaji od strane organa Skupštine da se nešto učini, da bi nakon nekoliko dana kod istih organa došlo do obrata, zaokreta, od ođaganja rješenja, ali »samo privremeno«.

Vama je također poznato kako su se stvari razvijale nakon toga. I pismenim putem smo zatražili (u kolovozu ove godine) da se zauzmu stavovi o privremenosti, da se donesu rješenja u skladu s otprilje zauzetim stavovima. Ništa se do danas nije poduzelo.

Ako se odlučite na ostvarivanje neposrednog uvida u naša nastojanja i naše poslovanje, pružit ćemo vam sve što je potrebno.

Upozoravali smo na to kako će biti s našom radnom organizacijom ako sve ostane na istom — dijelom koji je izvan našeg domašaja. Poznato

OBOJENA METALURGIJA, SAOBRAĆAJ I TURIZAM

OSNOVNO U SEDMOGODIŠNEM PLANU RAZVOJA

U osnovnim smjernicama sedmogodišnjeg plana razvoja šibenske privrede može se nazreti da će se prvenstvo dati obojnoj metalurgiji, saobraćaju i turizmu. Integracija dvaju tvorničkih kolektiva u obojnoj metalurgiji ubrzo će proširenje i modernizaciju sadašnjih kapaciteta u Lozovcu i na Ražinama. Osim toga, izgradnjom nove elektrolize, kapaciteta 60 tisuća tona godišnje, izvršit će se modernizacija i proširenje valfovalnice na 50 tisuća tona proizvodnje godišnje. Isto tako, u planu je predviđena modernizacija pogona glinice u Lozovcu. U narednih sedam godina povećat će se i proizvodnja ferolegura od 24 tisuće na 48 tisuće tona

godišnje, a proizvodnja anodnih masa i elektroda porast će na 37 tisuća tona.

Veći zahvati obaviti će se u oblasti saobraćaja. Osim remonta željezničke pruge Šibenik — Perković za potrebe dizel-vučne, brodersko poduzeće »Slobodna plovidba« zamijenit će stare i neekonomične brodove plovnicama manjeg kapaciteta za potrebe prijevoza tereta Mediteranom, a s turističkim mjestima i otocima znatno će se poboljšati kopnena i pomorska veza. Predviđa se, također, asfaltiranje ceste dru. rijeci Krki, Trogiru, Split hvati obaviti će se u modernizaciji telefonsko-telegrafskih veza.

Značajno mjesto u sedmogodišnjem planu razvoja šiben-

no). Ovdje naročito dolazi do izražaja težnja kako bi se korisno uskladilo s udobnim.

S obzirom da aluminij posjeduje mnoge prednosti pred klasičnim materijalima, koji su se dosad upotrebljavali ne samo u građevinarstvu nego i u ostalim granama privrede, sasvim je razumljivo da on danas nailazi na sve veću primjenu, a što dosad nije i šire primijenjen — razlog leži prvenstveno u tome što je još uvijek dosta skup. Isto tako, kapaciteti prerađivačke industrije oskudijevaju sirovinama, premda se u tom pogledu stanje u zadnje doba nešto poboljšalo. Naime, poznato je da jedna naša tvornica može »progutati« cjelokupnu domaću godišnju proizvodnju toga metala. Takvom stanju u izvjesnoj mjeri pridonose disproporcije koje još postoje između elektroenergetskih kapaciteta i tvornica aluminijske industrije. Pomanjkanja iskustva stručnog kadra i mladost ove industrije objektivne su teškoće, ali ih, unatoč tome, ona uspješno svladava i prati razvoj cjelokupne privrede, što, između ostalog, potvrđuju i dosadašnji uspjesi Tvornice lakih metala »Boris Kidrič« i Poduzeća za izradu aluminijskih konstrukcija na Ražinama. Ta posljednja spomenuta radna organizacija najmlađa je na području šibenske općine te iz godine u godinu postiže sve zapaznije rezultate.

Zadugarstvo: KAKO SU STARI PRIJEDLOZI PONOVO I UVIJEK AKTUALNI

svrhe da samostalno posluju, a u većini njih radi upravni i knjigovodstveni kadar bez potrebnih kvalifikacija. Unatoč takvoj situaciji, integracija tih poljoprivrednih zadruga teško sebi kroči put. Ali, uza sve to, krajnje je vrijeme da se integracija primijeni na ovom području.

Tome treba dodati još nešto postoji izvjestan broj zadruga na području gdje ima dosta neobrađenog zemljišta. Ti kom-

pleksi bi se u dogledno vrijeme mogli uzeti u zakup, ili bi trebalo ozbiljnije poraditi na kooperaciji s individualnim proizvođačima. Ukoliko bi se pristupilo otkupu ili zakupu zemljišta koje je sada neobrađeno, onda bi se u društvenom vlasništvu našlo više od 230 hektara zemljišta. Dosadašnja iskustva rječitije govore u prilog integracije koja je negdje već otprije provedena.

Savjet radne organizacije obratiti se redakciji s molbom da pismo objavi u prvome broju lista

Smatramo da bi Skupština trebala što prije raspraviti probleme s ovog područja, područja naše djelatnosti. Mi bismo nakon toga izgrađivali svoju orijentaciju, ako bi to bila isključivo naša stvar.

Nadamo se da nam se neće zamjeriti na načinu obraćanja, naprosto zbog toga što smo iscrpili sve druge mogućnosti.

Ostajemo u uvjerenju da je dvadesetogodišnje iskustvo toliko poučno da se mogu i moraju tražiti drugi putevi, ali to nije samo naša stvar — to ne može izvoditi samo naša radna organizacija. To je potvrđila i ova dvogodišnja praksa. Pokazalo se da nije dovoljno gajiti nade, nešto željeti, imati dobre planove i programe, već da treba poduzimati i praktične mjere, akcije.

RADNICKI SAVJET
»VINOPLOD« VINARIJE
ŠIBENIK

Bukovica

Kao centar trgovine i zanatskih djelatnosti prije drugog svjetskog rata, Kistanje su bile umnogome razvijene: 13 trgovačkih radnji, 10 ugostiteljskih objekata, 3 pekare, sve je to dobro poslovalo. Međutim, danas u Kistanjama djeluje 5 prodavaonica široke potrošnje, mesnica, pekara i jedan ugostiteljski pogon. Pa pored svega, kao jedinstven slučaj u zemlji, je postojanje ugostiteljskog poduzeća »Kistanje« u Kistanjama. To poduzeće imalo je prije 2 pogona, dok sada ima samo jedan.

Veliko je brojno stanje radnika poduzeća! Ima ih ukupno pet! Kada se pogledaju njihove usluge i funkcije, onda se dobije slijedeća slika: 2 radnika i 3 rukovodioca, jer od njih 5 dva su radnika, dva šefa u pogonu, i na čelu poduzeća stoji direktor. Pa ipak su česte primjedbe gostiju na poslovanje i kvalitetne usluge. Bilo je slučajeva da su u nedostatku hrane gosti išli u Knin. Sva ukazivanja nisu se povoljno odrazila u poduzeću. Glavno je da se životari, a pogodne prostorije čekaju vrijedne ruke na

željezničkoj stanici — da se otvori bife, koji bi svakako bio od koristi. Ali zbog takvog aljkavog shvaćanja omogućeno je švercerima da prodaju vino po kućama.

Druga strana poduzeća govori o nebrizi prema svojim radnicima, tj. da im omogući korištenje godišnjeg odmora, jer se svake godine to ne omogućava. Kuharica toga poduzeća, 53 godine stara i sa 15 godina radnog staža, ipak treba ove godine da ide u mirovinu, a svega je 4 puta koristila godišnji odmor, a

ove godine poslije 8 godina pauziranja.

Odgovornost za nebrigu oko proširenja djelatnosti snose svi u poduzeću, jer oni nemaju društvenog upravljanja, a svi sačinjavaju kolektiv i svi gospodare, pa nitko na taj način ne može nikoga kontrolirati. Nije se vodilo računa ni o integraciji, osim što se u zadnje vrijeme predlaže integracija s poljoprivrednom zadrugom. Zbog svega toga gosti traže da se ugostiteljske usluge znatno poboljšaju. (B. P.)

Građani daruju saobraćajce

Ujutro prvog dana Nove godine na raskršću kod Poljane maršala Tita mnogi su građani promatrali zaustavljanje vozila, čestitanja šibenskim saobraćajcima i predaju poklona.

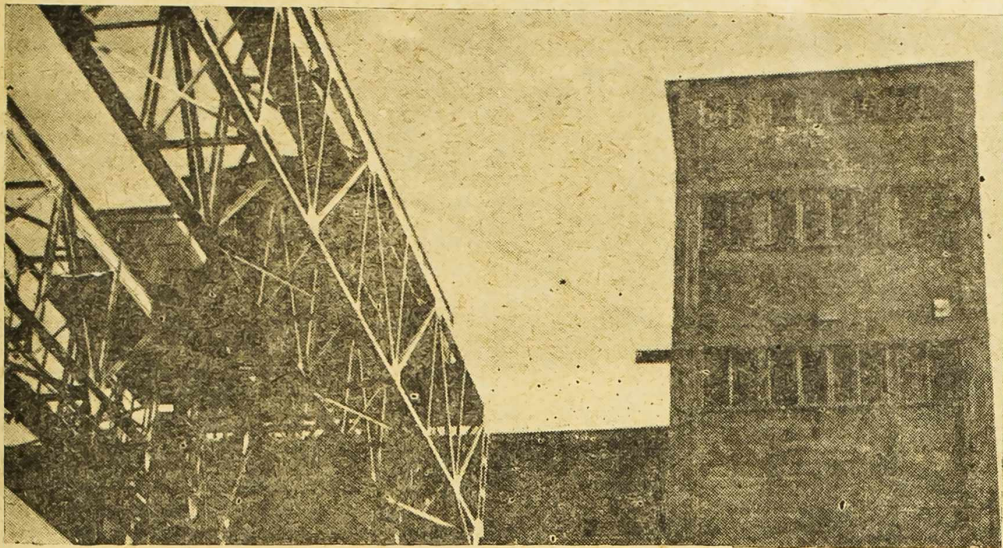
Pored jelke okićene balonima i saobraćajnim znakovima i table preko koje saobraćajna milicija čestita građanima Novu godinu stajao je milicionar u bijeloj kapi i bijelim rukavicama. Njemu su vlasnici vozila i druge osobe predali poklone.

Bio je to znak pažnje i zahvalnosti onima koji na cestama bdiju nad našim životima i nad sigurnosti saobraćaja uopće.

OBAVIJEST

OBAVIJESTAVAMO naše čitaoce da nam nisu stigli ključevi iz Zadra i da zbog toga list izlazi sa zakasnilenjem i bez predviđenih fotografija. Redakcija

TVORNICA ELEKTRODA I FEROLEGURA JEDNA JE OD NAJVEĆIH RADNIH ORGANIZACIJA NA PODRUČJU ŠIBENSKE OPĆINE. PRIJE DVIJE GODINE TVORNICA JE PROSLAVILA ŠESTU DEцениJU SVOGA POSTOJANJA I ZA TO VRIJEME DOZIVLJAVALA JE KRUPNE PROMJENE. ONE SU NAROCITO NASTUPILE U POSLIJERATNOM RAZDOBLJU, KADA JE DOSLO DO PROSIRENA U POGONIMA ZA PROIZVODNJU FEROLEGURA I ELEKTRODA. OVA RADNA ORGANIZACIJA BROJI OKO 1.200 RADNIKA I SLUŽBENIKA.

Aktivnost društveno - političkih organizacija

Sindikalna organizacija u Tvornici elektroda i ferolegura zabilježila je u prošloj godini zapažene rezultate zahvaljujući povećanoj aktivnosti članova Saveza komunista. Komunisti su u prvi plan stavili metod i sadržaj rada, kako bi svo članstvo angažirali u rješavanju aktualnih problema. Gotovo nema ni jednog pitanja a da ono nije postalo predmet živih diskusija u sindikalnim podružnicama pogona i ekonomskih jedinica ovog kolektiva. Na sastancima se diskutiralo o raznim pitanjima, kao što su finansijski plan, proizvodnja i produktivnost, statut i druga pitanja od vitalnog značaja. Zbog takvog sistematskog rada ova se organizacija ubraja u red najaktivnijih na području šibenske komune.

Omladina ove tvornice je također pokazala niz aktivnosti na različitim područjima. Ona je u velikom broju zastupljena u organima upravljanja, raznim komisijama i savjetima grupa ekonomskih jedinica. Idejno-političko uzdizanje stavljeno je u prvi plan. Bilo je i teškoća, naročito što se tiče omladine koja polu dana boravi na selu a ostali dio u tvornici. Omladinci se često ne uključuju u rad seoskih organizacija i sva njihova aktivnost usredotočena je u okviru dramske sekcije ili sportskog društva »Metalac«. I u tim institucijama nije uključena sva omladina, a glavni razlozi leže u svakodnevnom prijevozu od kuće do tvornice i obratno.

Djelovanje članova Saveza komunista osjećalo se na gotovo svim područjima života tvorničkog kolektiva. Njihova aktivnost bila je u većini slučajeva odraz političke aktivnosti u našoj zemlji. Žive diskusije vodile su se o materijalima, sa V plenuma i okružnim skraćeni radni tjedan.

Redukcija električne energije

Malo je koja radna organizacija na šibenskom području bila pogodena redukcijom električne energije kao što je bila pogodena Tvornica elektroda i ferolegura. Redukcija se osjetno odrazila na proizvodnju. Ona će teško pogoditi i sve ostale proizvođača u zemlji, naročito aluminijsku i kemijsku industriju, te elektro-metalurgiju. Unatoč teškoćama koje su pratile ovu radnu organizaciju u prošloj godini, realizacija neće biti tako porazna kao što se očekivalo, i to zahvaljujući visoko prenesenim zalihama iz 1963. godine i povoljnijoj strukturi plasmana na domaćem i stranom tržištu.

Iako još nisu sređeni svi podaci o prošlogodišnjoj bilanci, jedno je sigurno — da će redukcija električne energije, koja je osobito pojačana u prvoj polovini prošle godine, imati nepovoljnog odraza na sveukupnu proizvodnju ovoga radnog kolektiva. Uza sve to, povećani napor radnika da bi se nadoknadilo izgubljeno imat će pozitivnog odraza na cjelokupnu godišnju proizvodnju koja će biti ipak povoljnija nego što se tu u prvim mjesecima 1964. godine pretpostavljalo.

Smanjiti bolovanja na minimum

Broj izgubljenih radnih dana zbog bolovanja u ovoj radnoj organizaciji je iznad prosjeka, mada je nakon uvođenja skraćene radnog tjedna nastupilo poboljšanje evidentiran je postepeni pad. Primijećeno je da velik broj bolovanja usijedio zbog neznatnih povreda ili oštećenja koja su preuzrokovana nedovoljnom upotrebom zaštitnih sredstava. Ako usporedimo prošlu godinu sa prethodnom, onda je vidljivo da se broj izgubljenih radnih dana zbog bolovanja nalazi u konstantnom padu. Dok je, na primjer, postotak bolovanja u 1963. u travnju iznosio 7,8, u svibnju 7,4, lipnju 7,3 i srpnju 7,8, dotle je u prošloj godini u travnju postotak iznosio 7,5, u svibnju 6,2, lipnju 6,2 i srpnju 5,8 posto. Do izgubljenih radnih dana najviše dolazi baš u onim pogonima u kojima radnici ne upotrebljavaju zaštitna sredstva, što naročito vrijedi za pogone transporta i masa. Ili npr. dok peći rade, postotak bolovanja je sasvim neznatan, ali čim se one nalaze u remontu, postotak bolovanja stalno raste. Da bi se bolovanja svela na minimum, potrebno je, prije svega, voditi računa o tome da svi radnici koriste zaštitna sredstva. U protivnom slučaju pozivat će ih se na odgovornost. Nadalje, potrebna je tješnja suradnja ekonomske jedinice s liječnikom, zatim provođenje sistematskih pregleda radnika na ugroženim mjestima i bar jedanput godišnje vršenje fluorografskog snimanja s ciljem suzbijanja tuberkuloze. Samo zajedničkim naporima svih faktora unutar radnog kolektiva moguće je organizirano pristupiti mjerama u otklanjanju povreda i smanjenja bolovanja kod radnika.

Izvoz ugljenoamornih proizvoda

Tvornica elektroda i ferolegura prvi put se prošle godine pojavila na svjetskom tržištu sa ugljenoamornim proizvodima. U tu svrhu već su sklopljeni aranžmani i oni će po svoj prilici dati povoljne rezultate. Plansko ostvarenje u proizvodnji amornih elektroda iznosi u prvih devet mjeseci prošle godine 96,6 posto. Pad realizacije ugljenoamornih proizvoda od 3,4 posto u odnosu na 1963. godinu rezultat je redukcije električne energije. Prve ali skromne količine ugljenoamornih proizvoda plasirane na svjetskom tržištu u prošloj godini dat će daleko bolje rezultate u ovoj godini, s obzirom da za te proizvode postoji veliko zanimanje u inozemstvu. Realizacija gotovih proizvoda nije mogla dati očekivane rezultate, jer je prvenstveno trebalo zadovoljiti domaće potrošače, pa je otuda i došlo do smanjenog izvoza. Uslijed redukcije električne energije ranije sklopljeni ugovori morali su se smanjiti do te mjere da je ostvareni izvoz iznosio ispod 50 posto od ugovorenih količina proizvoda.

42-satni radni tjedan i osobni dohoci

Nakon što je u ovoj tvornici uvedeno skraćeno radno vrijeme na način da se u ekonomskim jedinicama koje rade u tri smjene radniku daje jedan dan odmora poslije četiri dana rada u prva tri tjedna, a u četvrtom tjednu dva dana odmora, dok se u ostalim ekonomskim jedinicama daju dva dana u prva tri tjedna, a u četvrtom tjednu jedan dan odmora, broj radnih dana smanjio se u jednom mjesecu prosječno od 26 na 23. Za to vrijeme radnik približno dobiva isti osobni dohodak kao i prije. Međutim, broj radnih dana u jednom mjesecu nije stalan, jer se on mijenja prema broju kalendarskih dana u mjesecu koji nije uvijek isti. Prema tome, sasvim je pogrešno mišljenje da radnici gube radne dane, a u vezi s tim i osobni dohodak. Praktički to znači da u ovoj tvornici nema nedjelje, a niti kalendarskih mjeseci. Tačno je ipak jedno: da radnici borave na radnom mjestu 7 sati dnevno ili 42 sata u razdoblju od 7 dana.

Stipendiranje

Zbog porasta životnih troškova organi upravljanja u ovom kolektivu donijeli su odluku da se stipendije učenika koji poha-

Naš suradnik je izabrao temu: da čitaocima predstavi Tvornicu elektroda i ferolegura

UPOZNAJTE VELIKI RADNI KOLEKTIV

Novi proizvodi, povećane stipendije, sredstva za individualnu stambenu izgradnju, radni dogovori, primjedbe, napori

đaju srednje, više i visoke škole povise u prosjeku od 4 do 6 tisuća dinara. Za srednje škole mjesečna stipendija iznosi od 11 do 15.500 dinara, a za više i visoke škole od 14 do 18.500 dinara. Organi upravljanja također su razmotrili niz slučajeva u kojima pojedini stipendirani učenici i studenti zahtijevaju produženje stipendija za jednu godinu, pa su pri tom donijeli zaključak da kadrovski sektor strogo vodi računa o uspjehu svojih stipendista, zahtijevajući od škola i fakulteta prijave ocjena.

Izgradnja sportskog centra

U ovoj godini Šibenik će dobiti još jedan sportski objekt zahvaljujući razumijevanju i pomoći Tvornice elektroda i ferolegura i Općinske skupštine Šibenik. Radovi na izgradnji sportskog centra u neposrednoj blizini tvornice započeli su u svibnju prošle godine i oni su do danas prilično pođmakli. Postojanje ovoga sportskog centra pridonijet će većem angažiranju omladine u sportskoj aktivnosti, a posebno će poslužiti za rekreaciju tvorničke omladine. Sportski centar osim društvenih prostorija, svlačionica i sanitarnih uređaja raspolagat će i igralištima za odbojku, košarku, kuglanje i nogomet.

Tvornički komitet Saveza omladine i sportsko društvo »Metalac« bili su inicijatori u organiziranju prvih dobrovoljnih radnih akcija. Njima su se pridružile radne brigade šibenskih srednjih škola sastavljene od učenika Gimnazije, Tehnološko-metalurške škole, Srednje medicinske, Učiteljske i Škole učenika u privredi. U tim radnim akcijama sudjelovalo je blizu 5.000 omladinaca, koji su dali oko 20.000 radnih sati. Od polovine mjeseca rujna do početka prosinca prošle godine u objekt je ugrađeno više od 2.500 kubičnih metara raznog materijala. Svakodnevno je radilo na objektu 70 omladinaca i omladinki. Najviše uspjeha imale su radne brigade Srednje medicinske škole i Škole učenika u privredi.

7 milijuna za individualnu stambenu izgradnju

U prvoj polovini prošle godine Tvornica elektroda i ferolegura dodijelila je 7 milijuna dinara radnicima za potrebe individualne stambene izgradnje. Izvjestan broj radnika koristi ta sredstva za gradnju i nadogradnju stambenih objekata. Zbog teškoća u proizvodnji, što su uslijedile redukcijom električne energije, sredstva za dodjelu kredita bila su znatno manja nego prijašnjih godina, no u svakom slučaju ona su poslužila postepenom rješavanju stambenih problema radnika ovoga tvorničkog kolektiva.

Bilješka

Ove godine pratila nas je redukcija električne energije, što svi dobro znamo. Ali neke drugove ona je potpuno uspavala i nisu uopće vodili računa da je potrebno pripremiti sirovinu kako bi u slučaju dobivanja električne energije pogon mogao normalno raditi. Svjedoci smo da su između 5. i 7. prosinca prošle godine pojedini radnici pogona za proizvodnju ferolegura uslijed nestanka gline jednostavno došli do vrta kod skladišta goriva, stali vaditi glinu i uništavati zelene površine.

Drugim riječima, uništavano je ono za što je uloženo mnogo napora. Kada smo ispitivali slučaj, dobili smo odgovor da je gline nestalo, jer da se do nje nije moglo doći zbog oborina, a s druge strane da su svi kamioni bili zauzeti oko transportiranja gotovih proizvoda i sirovina. Razlog je tome također bio i u nedostatku radnika iz transporta koji bi dovozili glinu.

Želimo napomenuti da su se mnogi radnici, kao i čitave ekonomske jedinice izvjesno vrijeme nalazili u »servisu«. Slično je bilo i s ekonomskom jedinicom saobraćaja. Kamioni su vršili usluge za druge radne organizacije, dok se za to vrijeme nitko nije sjetio da se nabave dovoljne količine gline, čiji se površinski kopovi nalaze nekoliko kilometara udaljeni od radne organizacije.

Šta bi se netko trudio za ovo kad na stotinjak metara postoje zelene površine koje možemo uništavati?

(INFORMATIVNI BILTEN TEF-a)

Emica Bego: Više pomoći sa strane

Najmlađima, dakle onima koji će za nekoliko godina zamijeniti sadašnju generaciju odraslih na mnogim dužnostima i zadacima, naša zajednica poklanja odgovarajuću pažnju. Budući da najmlađi imaju i najviše želja i potreba, nije moguće, zbog objektivnih razloga, sve učiniti odjedanput. Takva je situacija, zacijelo, i na području šibenske komune. Da bismo se uvjerali kakvo je stanje o domeni uspjeha i teškoća brizi za najmlađe, razgovarali smo s tajnikom društva »Naša djeca«, drugaricom EMICOM BEGO, Na naše pitanje dan nam kaže što bi trebalo uraditi da ta organizacija poluča još bolje rezultate u radu, drugarica Bego je rekla:

— Da bi postalo još značajniji činilac u odgoju naših najmlađih, potrebno je da društvo »Naša djeca«, kao specijalizirana tribina Socijalističkog saveza, okupi još više dobrovoljnih i društvenih radnika. Tu, naravno, u dobroj mjeri mislimo i na roditelje. Čini mi se da je također prijeko potrebno da se organizacija izbori za to da njezine inicijative, prijedlozi i zahtjevi dopru do najviših organa, koji, mogu rješavati i u dobroj mjeri riješiti pojedine probleme.

Da li je to sve?

— Ne bi rekla da jest. Naime, držim da društvo »Naša djeca«, i samo treba uvijek i na svakom mjestu da vodi brigu o zaštiti

djece, o njihovu odgoju. To se može postići na različite načine, među ostalim i većom angažiranosti na blokovskim organizacijama, u radnim kolektivima i ustanovama. Tako radeći, naša organizacija će postati uistinu tijelo čijim će se prijedlozima ubuduće možda pokloniti više pažnje.

Zanimalo bi nas da saznamo u koliko je mjeri organizacija Saveza omladine potpomagala rad društva »Naša djeca«.

— Neka mi izgleda, da je to pitanje u neku ruku i provokativno. No, svejedno ću kazati što mislim. Eto, ne može se reći da nije bilo dovoljno suradnje između ove dvije organiza-

cije, ali u tom radu postoji jedna razlika. Naime, društvo »Naša djeca« više djeluje po blokovskim organizacijama. Stariji drugovi aktivisti, često u svojim slobodnim trenucima rade s pionirima. Međutim, omladina, koje je psihički i mentalno najbliža pionirima, još je uvijek, na žalost, nekako udaljena od djece. Uzrok je u tome što su aktivni Saveza omladine ljudi u srednjim školama i privrednim organizacijama ali nisu ni u kojem slučaju po blokovskim organizacijama.

Na naše slijedeće pitanje drugarica Bego je kazala:

— Iz niza zadataka, pored uobičajenih manifestacija i rada u organizaciji, teško je odvojiti konkretni zadatak. Naime, ima ih mnogo i neki od njih traže da ih se hitno riješi. Možda bi ih trebalo ipak nabrojiti: otvaranje školskih mliječnih kuhinja, dječjih vrtića na selu i u istočnom predjelu grada, osiguranje slobodnih površina za igru i razonodu, u većim stambenim zgradama osiguranje prostora za dnevni boravak djece, uređenje pionirskog doma u obećanim prostorijama.

Kako vidite — zadaci su tu i ima ih priličan broj.

U vezi s njima, da li biste nam još nešto htjeli reći?

— Još nešto? Pa, eto, čini mi se da bi privredne organizacije trebalo da posvete više brige i pažnje djeci svojih radnika. Mogla bih spomenuti da Društvo ima dječje ljetovalište u kojem proboravi u turnusima od po petnaest dana oko dvije stotine mališana. Ove godine mislimo uz pomoć privrednih organizacija urediti ljetovalište kao rekreacioni centar za djecu. Centar bi radio nekoliko mjeseci u toku godine, a u nj bi dolazila socijalno ugrožena i neishranjena djeca. Vjerujem da će ta naša inicijativa biti realizirana. Bar se nadam.

Na jednom sastanku, što je nedavno upriličeno, čuli smo da je društvo »Naša djeca« pokrenulo...

— Da, znam što mislite! Već duže vremena nastojimo da dobijemo prostorije koje bi bile namijenjene đacima putnicima.

Oni bi, naime, u tim prostorijama dobivali topli obrok i u njima bi boravili do početka nastave ili do odlaska svojim kućama. Na žalost, na posljednjoj sjednici Skupštine općine Šibenik odbornici su većinom glasova donijeli odluku da se te prostorije dodijele jednoj servisnoj radnji. To je za žaljenje, tim više što su spomenute prostorije već raspolagale kuhinjom. Istina, gradu i građanima potreban je i servis, ali bi trebalo misliti i na nekoliko stotina đaka putnika. Neki od njih mnogo vremena izbjivaju od kuće, i po desetak sati, a da kroz to vrijeme ne uzimaju nikakvo toplo jelo, što se, naravno, loše odražava na njihovo zdravlje i na slab uspjeh u školi. Međutim, mi ne gubimo nadu, jer smo svjesni važnosti zadatka što smo ga sebi postavili i na njegovoj realizaciji radit ćemo i ubuduće.

Dozvolite da Vas još upitamo: Da li ste zadovoljni rezultatima rada društva »Naša djeca«?

— Ne može se kazati da u našem radu nije bilo vidljivih uspjeha. Dapače, bilo ih je i mi smo uglavnom zadovoljni. Međutim, u isti mah i nisamo zadovoljni, jer smo u proteklom periodu htjeli postići još više. Eto, već sam nabrojila probleme koje bismo željeli riješiti. Njih ima podosta, pa je razumljivo da nas već učinjeno obavezuje da nastojimo, koliko je to u našoj moći, riješiti i ukloniti i ostale teškoće. Nadamo se da ćemo. Da bi se to i ostvarilo, trebat će, nema sumnje, i znatno više pomoći sa strane. Kada to spominjem, u prvom redu i mam na umu onu konkretnu pomoć, a to su, zna se, obilježja finansijska sredstva.

ISPRAVAK

U prošlom broju našeg lista, u članku Na vrhu jugoslavenske muzike, potkralo se, prilikom štampanja lista, nekoliko štamparskih (5), jezičkih (2) i pravopisnih (3) grešaka. Osim toga kod slaganja izostavljen je redak koji je sadržajno najznačajniji i glasi: 4. »Kolo« - Šibenik sa 1432 poena.

Ove primjedbe i ispravak uvršteni su i na zahtjev autora članka.

Molimo čitaoce da to uvažavaju.

JESMO LI DRUKČIJI OD ONDAŠNJIH ŠIBENČANA?

FORTIS I JACKSON

Dva
putopisca
govore o
našem gradu
i građanima

zna se samo ako su se bavili pisanjem, ili pak crtanjem. Takva su dvojica, jedan iz osamnaestog stoljeća, Talijanac, opat - prirodoslovac Albert Fortis, a drugi iz XIX st. Englez, arhitekt T. G. Jackson. Da vidimo što su oni zapisali o našem gradu.

Albert Fortis, prvi prevodilac naše narodne poezije (Hasanaginica), izdao je 1774. godine svoje putopisne bilješke pod naslovom »Put po Dalmaciji« (Viaggio in Dalmazia). U tom djelu on piše o Morlacima, Zadru, rijeci Krki, Trogiru, Splitu i o Šibeniku kome je, kako to sam kaže, posvetio najviše vremena i pažnje.

Fortis odlučno odbacuje pomisao o romanskom podrijetlu Šibenika, navodeći da se u Šibeniku nije našlo nikakvih ostataka, nikakvih zidina ili kamenih spomenika iz rimske epohe. On uočava hrvatski karakter grada, za čije stanovnike kaže da su im posve strani barbarski maniri, aludirajući time na Gustinianovo mišljenje o Šibenčanima kao gusarima ili uskokima. Fortis opaža slikovitu šibensku narodnu nošnju; navodi i zanimljiv narodni obi-

čaj — biranje »pučkog kralja« (Il Re di Šibenico).

Po Fortisu je Šibenik gotovo nekakav kulturni centar Dalmacije:

»U ovom gradu cvahu u XVI stoljeću literatura i umjetnost više nego u ma kom drugom gradu u Dalmaciji.«

U prilog tome on nabroja »literatere i slikare, rođene u Šibeniku, ili koji su u njemu bili stalni: Antuna Vrančića, Fausta Vrančića, Tonka Mrnavića, Jakova Armolušića, Gverina Tihića, Petra Divnića (donosi njegovu pjesmu »U pohvalu od grada Šibenika«, na našem i talijanskom jeziku), Ivana Nardina, Jurja Šižgorića, pa Andriju Meduliću, Martinu Rotu (Kolušića) i druge. O šibenskoj arhitekturi ne priča mnogo, već uzgred navodi da se u njoj ogleda »dobar ukus; njega kao prirodnjaka više zanima biljni i životinjski svijet, pa kad govori o našem morskome bogatstvu, puna su mu usta orada, zubataca, trilja; koraljima je udoševljeni veli da naveliko cvate trgovina koraljima.

Osim Šibenika, Fortis je posjetio i šibenska sela: Zlosela (Pirovac), Murter, Tribunj, Vodice, Prvić, Zlarin, Zirje, i Zabačac, za čije solane navodi da su radile sve do početka osamnaestog stoljeća.

Bez obzira na izvjesne netačnosti u opisu života i običaja Morlaka, što mu neki zamjeravaju, Fortisovo je djelo za nas zanimljivo, jer »osim historije prirode, koja je bila njegova glavna svrha, on je u svoje djelo unio i zrnca iz starina i narodne povijesti, zatim narodne običaje, dotad malo poznate, a od zgrade do zgrade i ekonomsko - politička razmišljanja, pa čak i nešto učenog raspravljajući o našem jeziku.«

* * *

Svoje bilješke sa puta po Dalmaciji, Jackson štampa u Oxfordu 1887. godine pod naslovom »Dalmatia, the Quarnero and Istria«. U prvom svesku, na pedesetak stranica sa trinaest crteža, opisuje on Šibenik, Katedralu, Skradin i slapove Krke.

Služeći se izvorima i naučnim djelima, Jackson je tako napisao svoju povijest Šibenika da mu se ništa ne može prigovoriti — upravo kao da ju je danas napisao neki vrsni historičar.

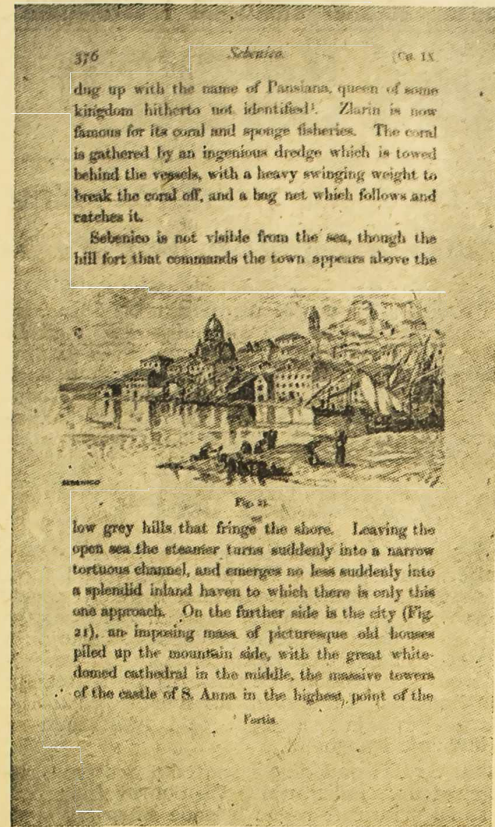
O samom gradu kaže da je »impozantna masa slikovitih starih kuća koje se propinju uz brdo«, te da obiluje »strmim i vijugavim prolazima koji se teško mogu nazvati ulicama«. Jacksona oduševljava obala,

puna malih simpatičnih brodića natovarenih vinom i drugim otočnim produktima. Drage su mu šibenske ulice i travog, uvijek puni svijeta u krasnim narodnim nošnjama, koje on do u tančine opisuje.

Kao arhitekt po profesiji, Jackson je temeljito proanalizirao šibensku katedralu i detaljno je opisao i ilustrirao crtežima i na kraju zaključio:

»Tako ima lijepih crkava s druge strane Jadrana, teško bi se koja mogla usporediti u osobitosti konstrukcije sa šibenskom. Ne samo u Italiji, već u cijeloj Evropi ne bi se moglo naći tolike veličine u konstrukciji, pri čemu nisu upotrijebljene ni opeke ni drvo, već samo kamen, mramor i kovina. Opći dojam unutrašnjosti katedrale je veličanstven. Ja ne poznajem druge crkve te veličine koja je toliko u stanju djelovati na čovjeka.«

Za Šibenčane Jackson kaže »da je njihov duh sjajan; ne samo da su visoki i izdržljivi, već su žustri i pokretni poput leoparda.« Da li je Jackson pogodio u ocjeni Šibenčana, odnosno, nisu li se oni izmijenili od njegova vremena do danas?

Ne dolaze samo danas stranci u Šibenik. Dolazili su oni i prije, no tada još nije bilo Turističkog društva ni boravišne staja. O turistima iz prošlosti

Nazivi mjeseci

Ono što bi trebalo da znaju i učenici...

Da li ste se katkada zapitali zašto se, na primjer, januar ili, recimo, lipanj tako zovu? Niste li zapazili da dvanaesti, mjesec u godini nosi ime decembar, mada »decem« znači broj deset? Zar niste primijetili da su u mnogim jezicima nazivi za mjesec veoma slični (napr. talijanski: Novembre, engleski: November, francuski: Novembre, španjolski: Noviembre i sl.)? Evo odgovora na ta slična pitanja:

Latinski nazivi mjeseci postali su osnova imenima mjeseci u gotovo svim modernim jezicima, uz odgovarajuća prilagodavanja duhu pojedinog jezika. U samome latinskom jeziku pojedini mjeseci imaju svoja odgovarajuća značenja, i to:

- JANUARIUS — nazvan je po bogu Janusu, koga su Rimljani prikazivali kao božanstvo sa dva lica, od kojih jedno gleda u prošlost a drugo u sadašnjost.
- FEBRUARIUS — dobio je ime »februa« — praznik ritualnog čišćenja.
- MARTIUS — isprva je to bio prvi mjesec u godini, koga su Rimljani, kao ratnički narod, posvetili svome bogu rata Marsu.
- APRILIS — dolazi od glagola »aperire«, otvoriti, tj. mjesec u kome se otvaraju pupoljci.
- MAJUS — posvećen boginji rasta Maji.
- JUNIUS — u počast boginje Junone, Jupiterove žene.
- JULIUS — ranije »quintilis«, tj. peti mjesec u godini, potom, u počast Julija Cezara, nazvan njegovim imenom.
- AUGUSTUS — najprije »sextilis« — šesti mjesec, naknadno prozvan augustom u čast cara Augusta.
- SEPTEMBER — sedmi mjesec u godini (»septem« — sedam).
- OCTOBER — osmi mjesec u godini (»octo« — osam).
- NOVEMBER — deveti mjesec u godini (»novem« — devet).
- DECEMBER — deseti mjesec u godini (»decem« — deset).

Kako je kod starih Rimljana godina započinjela 1. III, ostali su nazivi za mjesec koji ne odgovaraju svome značenju — septembar, oktobar, novembar i decembar nisu sedmi, osmi, deveti i deseti mjesec u godini.

Samo neki narodi, i to slavenski (— Hrvati, Cesi, Poljaci, Sloveni) imaju svoja narodna imena za mjesec u godini.

Hrvatski:	Češki	Poljski:	Slovenski:
1. Siječanj	Leden	Styczen	Prosinec
2. Veljača	Unor	Luty	Svečan
3. Ožujak	Brezen	Marzec	Sušč
4. Travanj	Duben	Kwiecien	Veliki traven
5. Svibanj	Kveten	Maj	Mali traven
6. Lipanj	Cerven	Czerwiec	Rožnik
7. Srpanj	Cervenec	Lipiec	Mali srpan
8. Kolovoz	Srpen	Sierpien	Veliki srpan
9. Rujan	Zari	Wrzesien	Kimovec
10. Listopad	Rijen	Październik	Vinotok
11. Studeni	Listopad	Listopad	Listopad
12. Prosinac	Prosinec	Grudzien	Gruden

Kod slovenaca su već narodna imena zamijenjena latinskim nazivima, a Hrvati, Cesi i Poljaci su zadržali svoja. Pogledama li malo imena za mjesec u spomenutim jezicima, vidjet ćemo da su vrlo slična, što nam potvrđuje da su spomenuti nazivi još praslavenskog podrijetla. Osim toga, Hrvati su tokom seobe Slavena najdalje došli na jug, pa su »svoj« kalendar prilagodili klimatski uvjetima, pa sada izgleda da mjesec kod Slovenaca, Čeha i Poljaka, u neku ruku »kasne« za našima. To je najočitiije kod mjeseca Listopada, koj nas označava deseti mjesec, a kod Čeha, Slovenaca i Poljaka jedanaesti. Da vidimo sada što nam znače nazivi mjeseci u Hrvatskoj.

- SIJEČANJ — od korijena sjeći, vrijeme u godini koje hladnoćom siječe, ili možda, što se tada sijeku.
- VELJAČA — nejasnog postanka. Možda označava zemlju pokrivenu snijegom poput vela (»velj« = veo).
- OŽUJAK — javlja se u narodu kao »lažak«, zbog promjenjivosti vremena; po svoj je prilici ranije glasilo »lažujak«.
- TRAVANJ — osnova u riječi »trava« + nastavak -anj, kao i kod svibanj, lipanj, srpanj.
- SVIBANJ — po drvetu svib (Cornus Mascula) iz porodice drijenova.
- LIPANJ — po lipi koja u to doba cvate.
- SRPANJ — od srpa, tj. vrijeme kada se žanje (srpom).
- KOLOVOZ — složenica imenice »kola« i glagola »voziti« — vrijeme kad se spremaju plodine.
- RUJAN — od pridjeva »rujan, rujna, rujno« (isp. rujno vince, rujna zora).
- LISTOPAD — vrijeme kad lišće pada.
- STUDENI — očito od »studen«, hladnoća.
- PROSINAC — po kolaču od prosa koji se ranije pravio o Božiću.

D. L.

ULICA 12. KOLOVOZA 1941.

Oduvijek je bila šibenska »žila kucavica«. Jedno vrijeme se zvala Ulica kralja Tomislava, ali je bila poznatija kao »Kalelarga«. Kako je u srednjem vijeku bila centar trgovine, zvali su je i ulica među dućanima — »via fra le boteghe«. O značaju ove ulice najbolje govori činjenica da su Šibenčani stalno nastojali da im ona bude što čistija i urednija — tako npr. šibenska Općina, 15. VI 1446. godine, naređuje da sve kuće u ovoj ulici moraju

2. ULICE

za
radoznale
i ostale

da imaju kamenu fasadu; 1729. godine Općina popravlja ulicu, koja da je »tako žalosna da putnik nema gdje staviti nogu na sigurno«. I u novije se vrijeme dvaput popravljala: neposredno nakon rata i prije nekoliko mjeseci. Današnje je ime ova ulica dobila po značajnom datumu u novijoj povijesti Šibenika. Toga dana prva grupa Šibenčana — tridesetorica odvažnih omladinaca, među kojima i narodni heroji Vlade Peran, Miro Višić, Slobodan Macura — odlaze u partizane i time otvaraju put kojim će kasnije poći mnogi Šibenčani.

BILICKA ULICA

Zove se po Bilicama, najstarijem naselju u šibenskom području. Bizantski car Konstantin Porfirogenet ih spominje još u X stoljeću, a pronađeno je tu i rimskih ostataka koji su danas propali. U Bilicama se nalaze (uz Prokljan) ostaci starokršćanske bazilike, danas jedva primjetljivi. Jedan natpis iz te bazilike privukao je pažnju stručnjaka koji ga uzalud nastoje pročitati. U Bilicama, na brdu Pomišalj, stajala je u doba turske opasnosti straža, slično kao na Kamenaru i na jednom nacrtu iz 1782. nalaze se naznačeni fortifikacioni objekti. Bilice su, u stvari, skup zaselaka — Mikulandra, Kalik, Čaleta, Petrović, Stubalj, Jolić, Mihaljević, Lukovnik, Piližota, Novo naselje. Oni su u vrijeme prošloga rata dosta stradali, a naročito naselje ispod Trtra koje su Talijani do temelja razorili. Nakon oslobođenja, naselja su obnovljena, a Novo Selo je potpuno novo izgrađeno najbliže Šibeniku.

Bilicka je ulica malena, lijepo uređena ulica koja je bratstva i jedinstva sa Ulicom Stipe Ninića.

STRME STUBE

Samo ime kazuje da je to strmo tepenište, koje povezuje tvrđavu Sv. Ane s obalom. Zivopisna kamenita ulica, po svom karakteru više silazna negoli uzlazna, stalno privlači pažnju turista koji razgledavaju stari dio grada.

PRVICKA ULICA

Ime je dobila po obližnjem otoku Prviću, na kojem se nalaze dva naselja — Prvić-Luka i Sepurine. Šibenska su vlastela na Prviću imala svoje ljetnikovce, u koje su se sklanjali za vrijeme ljetne žege i kamo su bježali pred kugom koja je harala Šibenikom, naročito 1649. god. U tu malenu, kamenim pločama pokrivenu ulicu iza Kneževih kula Šibenčani rijetko kada zaustaju.

Ime našega grada i dalje privlači pažnju naučnika

O postanku Šibenika dosta se već pričalo i pisalo, no to su uglavnom bile slabo potkrijepljene teorije koje su ubrzo bivale odbacivane. Isto se tako dosta nagadalo i o samom imenu Šibenika, čime su se bavili mnogi zvan i nezvani historičari i filolozi, kako strani, tako i domaći.

Prva, romanska, verzija o postanku Šibenika i samim tim njegovu imenu nikla je iz Plinijeva Siccuma. Izdavač i komentator Plinijev — Ivan Harduin kaže da »svak drži Siccum za Šibenik«. Istog su mišljenja Vadianus Joachinus, Cluverius, zatim glasoviti padovanski geograf Paladius Fuscus i dubrovački historičar Mauro Orbini. Njima se priklanja Šibenčanin, historičar Dinko Zavorović, dodajući da je Atila porušio Siccum, tj. Šibenik.

Glasoviti humanista, Šibenčanin Juraj Šižgorić izvodi ime Šibenik od »šiba, šibica«: »Šibenik je pak pučkim jezikom nazvan zbog toga što šibama bijaše okružan«. Slično veli i Gustinian: »Šibenik je grad sagrađen već od guara ili uskoka, koji su, prije negoli se grad podigao, običavali stanovati na visokom grebenu gdje je danas sazidan kaštel. Kad bi vidjeli da dolazi neka lađa, spuštali bi se niz brdo i sa čamcima, sakrivenim pri dnu gustom šumom okružene klisure, pljačkali bi brodove. S vremenom su počeli podizati neke kućice, koje su ogradili pletenom zvanim »šibice« po čem se kasnije prozvaao grad Šibenik.«

Šibenski bilježnik i historičar XIX stoljeća F. A. Galvani vidi podrijetlo imena Šibenik u ilirskom oružju, nazvano latinskim jezikom »sica« i »šibina«. Šibenski biskup Fosco izvodio je ime Šibenik čak iz hebrejskog jezika. (Da bi »dokazao« svoje tvrdnje, nabavio je za svoju štampariju hebrejska slova!).

Da Plinijev Siccum nije i ne može biti Šibenik, dokazali su Lucije i Farlati, koji dodaje da se »debelo varaju oni koji misle da je Šibenik identičan sa Siccumom, odnosno da je smješten na njegovu mjestu.«

Izlišno je nakon Lucija i Farlatija dokazivati da Siccum nije naš Šibenik. Vrijedi ipak napomenuti da se kroz toliko stoljeća nije naišlo ni na kakve ostatke iz rimske epohe na području užeg gradskog dijela Šibenika, premda pomanjkanje nalaza ne mora biti argument u nekoj pretpostavci. Isto tako otpadaju sve one teorije o značenju imena Šibenik bazirane na riječima »šiba, šibica, šiblje«, jer je sasvim dovoljno baciti pogled na zemljište na kom je podignut kaštel, tj. Šibenik, pa da se ustanovi da nikakvo šiblje nije moglo rasti na kamenitoj uzvisi-

ni gdje se danas nalazi tvrđava Sv. Ane, prije Sv. Mihovila, po kome je i sam grad nazivan »Castrum sancti Michaelis.«

Kako je »teorija o šiblju« odbačena iz razloga prije spomenutih, potražena je nova solucija (Smodlaka): šiba, pored naziva za biljku može značiti i sredstvo kažnjavanja — šibanje, koje je u srednjem vijeku često prethodilo egzekucijama, pa je mjesto moglo dobiti ime po tome što su se tu vršile smrtno kazne. Dovoljno je sada pogledati u rječnik, češki konkretno, pa naći da srodna riječ »šibnice« znači vješala. Problem je riješen jer je (po Smodlaku) na mjestu današnjeg Šibenika nekada bilo stratište koje je i naselju dalo ime. Nije li nelogično tražiti značenje neke vrlo stare riječi ili imena u jednom modernom jeziku? Sta bi bilo ako bi se pošlo tom logikom u tumačenju imena Split, uz pomoć rječnika engleskog (isto tako modernog) jezika?

Odbacimo li sve dosad spomenute teorije o podrijetlu imena Šibenik, šta nam ostaje? Vrijedno je pažnje svakako da razmotrimo slijedeće:

Dva vrha Biokova nose ime Šibenik, a isto tako i greben u kanjonu Zrmanje. U selu Jesenice kod Obrovca postoji zaselak Šibenik, a po jedan Šibenik se nalazi u Mačvi, zatim kod Đurđevca u Slavoniji i jedan u Sloveniji. Nadalje, Šibenik nalazimo i u kotaru Bjelovar, kao i kod Kutine. Šibeniku sličnih naziva ima kod Jajca (Šibenica), zatim neolitsko nalazište kod Sinja (glavica Šibenica), pa brdo Šibenica kod Metkovića, te Šibine (kod Siska), Šibice (kod Zaprešića); Šib (jedan u Baniji, drugi kod Mitrovice), nadalje Šibokovac (selo blizu Požege) i Šibje (u blizini Osijeka). Na Šibenik podsjećaju nešto različiti nazivi (valjda zbog grafije) Žibnik i Žubenja.

Iz tolikog obilja jednakih ili sličnih imena proizlazi da ako su dosadašnje »teorije o šiblju« razjašnjavale ime našeg Šibenika ništa nisu govorile o ostalim »Šibenicima«. Prema gore nabrojnim nazivima, ime Šibenik ili slično tome dobivaju uglavnom naselja na uzvišenim položajima, brežuljcima, brdima, glavcima, čukama, pa se nameće pomisao da ime Šibenik dolazi od neke stare, praslavenske riječi — s korijenom »šib«, koja je nekada označavala uzvisinu, vrhunac ili brijeg uopeće.

U tom je pravcu potrebno vršiti proučavanja, kako bismo jednom za svagda došli do pouzdanih podataka o postanku imena našeg grada, koji će uskoro proslaviti devetstotu godišnjicu prvog spomena svoga imena.

D. L.

Drniš

Općinski odbor SSRN u Drnišu održao je prošle srijede proširenu sjednicu svoga plenuma na kojoj se raspravljalo o provođenju Tesa Saveznog odbora SSRN Jugoslavije o kadrovskoj politici i pripremanja za izbore i održavanje općinske konferencije Socijalističkog saveza.

Istakavši osnovne i neposredne zadatke u pripremanju za izbore, predsjednik Općinskog odbora SSRN Ivica Pamuković je istekao da se bira polovica odbornika, a svi zastupnici u vijećima Sabora i poslanici Savezne skupštine.

Najvažniji i najodgovorniji posao u predizbornoj periodu predstavlja kandidiranje. Plenum je istakao opravdanost da se ide na veći broj kandidata, ali da je ipak najvažnije osigurati puno učešće birača u odabiranju kandidata. Učesnici plenuma su u većini za striktno poštivanje principa rotacije, a ujedno su se izjasnili i za potpunu reizbornost rukovodećih službenika u Općinskoj skupštini. Pri izboru saborskih zastupnika i saveznih poslanika drniška općina će sa općinama Knina i Sibenika sačinjavati jednu izbornu jedinicu, te je stoga za plenumu istaknuta potreba što tješnje suradnje sa susjednim komunama.

PROGRAM KINEMATOGRAFA U SIEČNJU
KINO SLOBODA U SIVERIČU

- zapadnonjemački film »Draga moja, ostani sa mnom« (2. i 3)
- sovjetski film »Da li je to ljubav« (5)
- francuski film »Živjeti svoj život« (7)
- američki film »Kuća na brdu« (9. i 10)
- sovjetski film »pastir Kostja« (14)
- engleski film »Oružana pljačka« (16. i 17)
- talijanski film »Kuda sa lešom« (19)
- engleski film »Optuženi ste, Oskare Vajlde« (21)
- zapadnonjemački film »Dođite alibi« (26)
- švedski film »Ljeto sa Monikom« (28)
- jugoslavensko - zapadnonjemački film »Blago u srebrnom jezeru« (30. i 31.)

Puno učešće građana u odabiranju kandidata

Izabravši stalnu izbornu komisiju od 13 članova i njen sekretarijat, da bi ona što uspješnije izvršavala svoje složene zadatke, uz nju su formirane tri grupe i za političko-propagandne poslove, za kadrovske potrebe i pitanja izbornog sistema. Nije zaboravljeno ni da se istakne briga za poboljšanje strukture predstavničkih tijela i smanjenje profesionalaca u vršenju javnih funkcija kao i smanjenje jednovremenog obavljanja više funkcija u raznim organizacijama.

Na kraju plenarnog sastanka članovi Općinskog odbora SSRN su zaključili da pripreme počnu odmah, da izabrana stalna izborna komisija odmah formira grupe i da izradi dugoro-

ni plan predizborne aktivnosti, da se izvrši analiza rada Općinske skupštine, poslanika i zastupnika, da isticanje kandidata počne 15. veljače, a da se oni utvrde na Općinskom saboru. U zaključke je ušlo i središnje biračkih spiskova, jer su oni u nekim izbornim jedinicama bili na prošlim izborima manjkavi i nepotpuni. (c)

Još jedanput o Radničkom sveučilištu

SJEDNICA SAVJETA ZA PROSVJETU U DRNIŠU

Savjet za prosvjetu Općinske skupštine u Drnišu održao je prošlog četvrtka svoju sjednicu na kojoj su, pored njenih članova, prisustvovali direktori škola i zastupnik Prosvjetno - kulturnog vijeća Sabora Ante Kasap, profesor. Savjet je raspravljao o svom planu rada te planu rada Odsjeka za prosvjetu i kulturu, razmatrao prijedlog za osnivanje radničkog sveučilišta u Drnišu, bio upoznat s rebalansom financijskog plana Društvenog fonda za školstvo i prosljeđio prijepjele žalbe o kažnjavanju zbog disciplinskih prijestupa na dalje rješavanje općin-

skom Disciplinskom sudu.

Plan rada Savjeta za prosvjetu, kojeg je njegovim članovima predložio savjetnik u Odsjeku za prosvjetu i kulturu Mile Duić, upućuje Savjet na razmatranje stanja i problema prosvjete u cjelini, donošenje odluka i rješavanje i informiranja o svima zbivanjima na tom planu. Kako je zacrtano prijedlogom plana Odsjeka za prosvjetu i kulturu, u njegov domen bi ulazio pedagoški i instruktivni rad, financijsko - administrativni poslovi, analize i poslovi s područja kulture i fizičkog obrazovanja.

Članovi Savjeta prihvatili su predložene planove rada uz manje nadopune, koje su se u

prvom redu odnosile na obuhvaćanje učenika u škole drugog stupnja i profesionalnu orijentaciju svršenih učenika osnovne škole.

Uopćeno izlaganje predsjednika Savjeta Milana Velića, a u tom stihu i diskusija, o osnivanju radničkog sveučilišta u Drnišu ne daje nade da će se kretni dalje od lijepih želja. Konkretne rješenja nisu nađena a niti određene organizacione forme.

Uviđajući realnu situaciju u komuni, članovi savjeta su opravdali potrebu rebalansa financijskog plana Društvenog fonda za školstvo i time zaključili svoju sjednicu. (c)

U DRNIŠU DOVRŠENA NOVA TROKATNICA

Uoči Nove godine u Drnišu je dovršena gradnja trokatnice koja ima 18 stanova i 2 poslovne prostorije. Novogradnja ima 6 trosobnih, 10 dvosobnih i 2 jednosobna stana, a pored stanova u nju je uselila Komunalna banka i ekspozitura Službe društvenog knjigovodstva koje će imati 9 kancelarijskih prostorija i veliku dvoranu za stranke.

Investitori za poslovne prostorije su obje banke, a gradnju stanova investirao je Općinski fond stambene izgradnje. Trokatnicu je gradilo građevno poduzeće »Udarnik« iz Drniša, a za njenu gradnju je utrošeno 133 milijuna dinara. To je najskuplji građevni objekt u Drni-

šu, njegov kvadratni metar iznosi 170.000 dinara, ali zgrada nije raskošna, a nema ni centralnog grijanja. (c)

ELEKTRIFICIRANE DONJE KRICE

Tri dana prije Nove godine zasjale su prve električne žarulje i u Donjim Kričkama. Organiziranom akcijom mještana, koja se sastojala u mjesnom samodoprinosu i dobrovoljnoj radnoj snazi, a uz požrtvovan rad stručnih radnika poduzeća »Elektra« elektrifikacija se uspješno odvijala i na vrijeme završila.

Elektrifikacijom cijelih Kričaka i Ružića skoro sva sela u Petrovu polju bit će elektrificirana. (c)

DELEGATI OSMOG KONGRESA GOVORE O SVOJIM UTISCIMA

Delegati iz Knina, Ivica Laća, Mirko Sinobad i Čedo Marčić, održali su već nekoliko razgovora s komunistima i članovima ostalih društveno - političkih organizacija. O svojim utiscima sa Osmog kongresa SKJ, kako je predviđeno, oni će još govoriti u nizu osnovnih organizacija SK i na skupovima radnih organizacija.

U okviru takvih razgovora političkom aktivu Knina i brojnim građanima govorio je u Domu JNA u Kninu Ivan Laća, a o pitanjima koji su bili u centru pažnje na nedavno održanom Osmom kongresu SK Jugoslavije.

ODRŽAN PLENUM OPĆINSKOG ODBORA SOCIJALISTIČKOG SAVEZA

U Kninu je 26. prosinca održana sjednica proširenog plenuma Općinskog odbora Socijalističkog saveza. Na temelju Tesa Saveznog odbora SSRNJ raspravljalo se o kadrovskoj politici i o pripremanju za skupštinske izbore. Radi kontinuiranog rada o tim pitanjima, plenum je formirao stalnu izbornu komisiju Socijalističkog saveza i tri grupe s određenim djelokrugom rada. Usvojeni su zaključci za konkretnu akciju. Dogovoreno je da stalna izborna komisija što prije izradi plan rada.

AKCIJA ZA SUZBIJANJE ŽUTICE U KNINU

Iako dosadašnji slučajevi pojave žutice u Kninu i okolici nemaju karakter zabinjavajuće epidemije, u Kninu je osnovan općinski štab za borbu i suzbijanje te zarazne bolesti. Članovi štaba razvili su široku preventivnu i propagandnu akciju u školama, radnim organizacijama i među građanstvom.

Na inicijativu općinskog štaba održan je sastanak s rukovodiocima svih škola na području općine, na kojemu se govorilo o mjerama za suzbijanje žutice. Tom skupu prisustvovao je dr Miljenko Suić, šef Epidemiološkog odjela Zavoda za zaštitu zdravlja u Splitu.

Radi predostrožnosti, koje se poduzimaju na području općine, obustavljen je do daljnjega rad dječjeg zabavišta u Kninu.

Knin

POZAR U KRNJEUVAMA

Nedaleko Đevrsaka, u selu Krnjeuve, tokom večeri izbio je požar u staji i pojati zemljoradnika Nikole Gnjidića pok. Čire. Od požara je stradalo 25 ovaca i velika količina stočne hrane. U gašenju požara sudjelovali su vatrogasci iz Knina. Gospodarske zgrade i stoka bili su osigurani. Pričinjena je znatna šteta.

ELEKTRICNO SVJETLO U OČESTOVU

Poslije dugih priprema i dobrovoljnog rada na elektrifikaciji konačno su zasvijetle žarulje u još jednom selu kninske općine, Očestovu. Najprije je izgrađen odvojak dalekovoda od Pađena prema tom selu, zatim trafostanica i objekti za niskonaponsku mrežu. U povodu završetka radova na elektrifikaciji u Očestovu je održana prigodna svečanost.

ODRŽANA SKUPŠTINA SFORZANSKOG RIBOLOVNOG DRUŠTVA

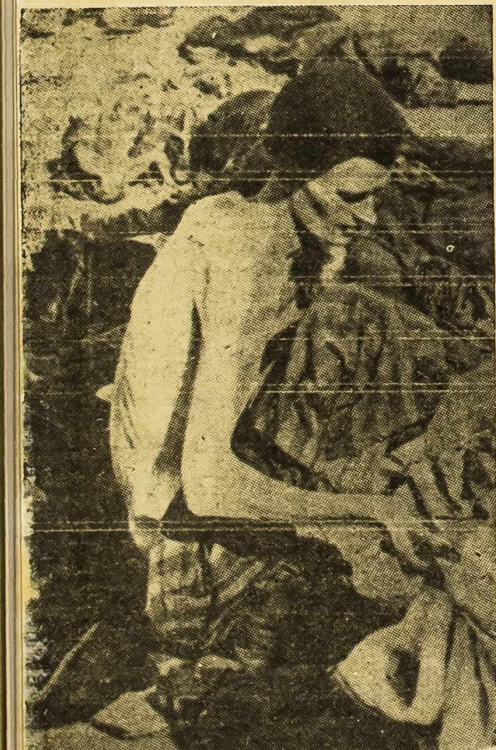
U toku ove godine Sportsko ribolovno društvo »Krkac« u Kninu postiglo je dobre rezultate na zaštiti ribljeg fonda i poribljavanju Krkinih voda. U društvenom mjestu obavljeno je umjetno mriješćenje potodne pastre i pastre mekouste, koja je kao prirodna rijetkost zaštićena. Prvi put ove godine u suradnji sa SRD »Jadro« kod Solina u kninskom mjestu uzgajana je kalifornijska pastrva, kao konzumna riba.

Radilo se na proširenju kapaciteta mrestilišta. Društvo je dobilo pomoć od Općinske skupštine u iznosu od milijun dinara. Time se stvara baza za osnivanje ribogojilišta kalifornijske pastre, na korisnoj površini mrestilišta od oko 400 m², što bi omogućilo, u prvo vrijeme, uzgoj oko 25 tisuća kalifornijskih s mogućnosti ostvarenja bruto-prihoda od preko 2,5 milijuna dinara. Ta vrsta pastre uzgajati će se samo u zatvorenim bazenima.

Na godišnjem skupštini društva za predsjednika je izabran inž. Nikola Gambiroža. Na svečani način podijeljene su diplome pionirima - ribolovcima, učesnicima IX sleta u Osijeku.

Dvije godine u nacističkim logorima

Piše T. Dean preživjeli logoraš iz Dachau-a

Monstruozni logor

NI PO ČEMU TO NIJE BIO ŽIVOT

Ujutro smo, u početku, dobijali neku crnu, prljavu vodu u mjesto kave, za ručak redovito repu ili mrkvu kuhanu u vodi, najčešće bez masti i začina i četvrtinu kilograma kruha na dan. Za večeru smo obično dobivali jedan margarin na osam zatvorenika, ili odgovarajuću količinu marmelade. Većina od nas bi čitavu količinu kruha i drugo pojedla odjednom, jer smo bili iscrpljeni glađu, a rad i svi ostali uvjeti života bili su ubitačni. Pokušao sam nekoliko puta dobiti vodu i količinu kruha podijeliti na tri dijela, pa bi preostalu količinu prije spavanja spremio pod jastuk. Međutim, u takvim uvjetima nisam nikada mogao zaspati, mučila bi me svaka pomisao na spremljeni kruh, tako da bih ga redovito u toku noći pojeo.

Među nama u karanten-baraci nalazilo se dosta maloljetnika iz SSSR-a, a i sovjetskih građana uopće. Za mnoge od nas bili su to prvi susreti sa građanima te zemlje. S obzirom na sličnost jezika, s njima smo se od svih drugih najlakše sporazumijevali. U dugim i hladnim bavariskim noćima skupili bismo se u klupko, sanjajući o slobodi, o slobodnoj hrani i interesirali se za detalje iz njihova života. Bili su to, u najveće slučajeva, mladi ljudi, skloni da u slobodnom vremenu kao djeca pričaju bajke i glasno pjevaju ruske narodne pjesme. Vaska iz Ukrajine i jedan Ta-

tarin sa Krima gotovo su svake noći posebnim prolazima nestajali iz barake i vraćali se napunjeni mrkvama, repom i krumpirom, što bi zatim dijelili drugovima.

Jedne noći se, međutim, nisu više vratili. Nismo znali što je s njima, ali smo već sutradan saznali da ih je, prilikom izlaska, opazio jedan stražar i ubio ih pištoljem na mjestu gdje ih je zatekao.

Prozivanje zatvorenika vršilo se redovito tri puta na dan i raport o brojnom stanju dežurnom esesovcu davao je blokfirer. Jedno od takvih prozivanja neću nikad zaboraviti. Za vrijeme dok je esesovac vršio obilazak postrojenih zatvorenika, jedan mali Ukrajinac, koji se nalazio pored mene, nasmijao se. Esesovac se vratio, pogledao najprije maloga, onda mene i udario me jednim šamarom od kojeg sam se jedva zadržao na nogama. Ta strana lica mi je bila nekoliko dana zatečena, a više od mjesec dana slabo sam čuo i osjećao sam stalno zujanje u glavi. Drugovi iz stroja su se čudili kako sam izdržao taj udarac.

LJUDI SU UMIRALI PO UGLOVIMA KAO MUHE

Otprilike mjesec dana po dolasku u Dachau prebacili su nas iz karanten-barake, a svih trideset baraka bilo je nalik jedna na drugu. Odmah smo bili raspoređeni i pridodani različitim radnim brigadama. Dali su nam i drugu uniformu, poznatu zebrazu odjeću i cipele sa drvenim đonovima. Sistem karantene postao je potkraj 1943. godine neodrživ. Novi zatvorenici stizali su u velikim grupama i Nijemci nisu pridošle imali gdje smještavati. U takvim uvjetima mnogi od logoraša su bez kreveta i pokrivača dežurali po hodnicima, nužnicima i ostalim nusprostorijama; satima stajali pored umirućih radi dobijanja njihova dijela kreveta, pokrivača i eventualnog pribora za jelo. Jer, raspolagati s tim rekvizitima značilo je ispunjavati elementarne uvjete bilo kakve egzistencije. Bilo je slučajeva da su novodošli zatvorenici danima bdjeli pored umirućih radi dobijanja njihove opreme. Što više, mnogi su tim nesrećnicima pravili različite usluge i već unaprijed se s njima dogovorili da im, kad umru, ostave imovinu, koja se, u najviše slučajeva, sastojala od drvene kašike i limene zdjele. Hrana se brzo dijelila na kazanu i onaj koji nije raspolagao sa zdjelom zavisio je od milosti ostalih da mu je pozajme kad pojedu svoje sljedovanje. Ali, uslijed poznatih okolnosti, halapljivost je obuzela gotovo sve zatvorenike i svatko od njih se borio da dobije dodatnu količinu prljave vode, pa se zdjela teško ispuštala iz ruku. Slično je bilo pokrivačem i mjestom za spavanje.

CVILE SIRENE NAD BAVARSKOM

Nas su odmah po prebacivanju u druge barake svrstali u radne komande, koje su se, zavisno od vrste i veličine posla kojeg su obavljale, sastojale od 40 do 60 zatvorenika. Bilo je i ad hoc formiranih radnih grupa, a mnoge su imale stalniji, stručni karakter. Te su obično radile u logorskoj kuhinji, skladištima i poljoprivrednim ekonomijama, a ostale na raznim manuelnim i drugim teškim fizičkim poslovima unutar ili van logora. Krajem 1943. godine saveznička avijacija je često i sa brojnim eskadrilama bombardirala industriju i gradove Njemačke. Naročito porušen bio je München, glavni grad Bavarске, 25 km istočno od Dachaua. Nekoliko desetina radnih grupa zatvorenika išlo je dnevno na čišćenje grada i gradskih komunikacija od ruševina. Jednog dana za vrijeme čišćenja, alarmne sirene žestoko su cvilile i uskoro poslije toga čulo se zujanje velikog broja bombardera i punjiti protuavionskih baterija. Nastala je zagušujuća buka od eksplozije avionskih bombi i nad gradom su se uskoro nadvili teški oblaci dima i prašine. Ne radi nas, nego radi svojih života stražari su nas odmah stjerali u ograđene prostore, podrumne i zaklone porušenih kuća, a veći broj, oko 300 zatvorenika bilo je sklonjeno pod jednim podvožnjakom. Nekoliko bombi je tom prilikom palo u neposrednoj blizini toga prostora, pa su svi ti zatvorenici skupa sa eses-čuvarima izginuli, bilo od di-

jelova bombi, bilo od velikog pritiska zraka kroz tunel podvožnjaka. Bili su pretvoreni u žitkastu masu mesa i krvi koju smo mi preživjeli kasnije kupili lopatama. Prema podacima koje smo kasnije pročitali u »Volckischer Beobachteru« i drugim informacijama saznali smo da je München toga dana bio bombardiran od oko 500 aviona po sistemu tapeta.

ESESOVCI SU IH NAZIVALI MUSULMANI

Moja radna grupa bila je zatim određena za kovanje kilometarskih rovova u pravcu Augsburga. Vozili su nas svaki dan kamionima. Bilo je to krajem 1943. godine. Glad je već harala logorom. Sljedovanje kruha i druge kaloričnije hrane svelo se na minimum, i malo zatim dobivali smo samo prljave repine juhe u kojoj je pronalazak komadića mrkve, repe ili krumpira bila prava lutrija. Masti i margarina je bilo potpuno nestalo iz upotrebe i, prema pričanju zatvorenika koji su radili u kuhinji, jelo se spremalo na masti ljudskih lešina. Naročito teško smo osjećali nestašicu kruha. U logoru je bilo na tisuće ljudi-kostura, koji su se pogrbljeni jedva micali. Bili su to skeleti, bez dekagrama mesa, sama kost i koža. Strašno su izgledali i iz izdubljenih očnih duplji samo oči su im pokazivale znakove života. Esesovci su ih nazivali muslimani. I kupatila i nužnici bili su svako jutro puni njih. Mnogo puta mi se dogodilo da sam za vrijeme prozivki, koje su se redovito održavale tri puta dnevno, a često po nekoliko puta i noću, pokušavao buditi svoje susjede da ustaju, međutim oni su ležali ukočeni. Krematorij je dobivao sirovinu, dim iz kosti i ljudskog mesa lebdio je nad logorom.

PROTESTIRATI SE NIJE MOGLO

Počeo sam naveliko slabiti. Umor i slaboću osjećao sam sve više. Jednog dana, dok smo kopali rovove blizu Augsburga, netko od brojeva rekao je da se u blizini nalazi posaden krumpir. Vjest se brzo proširila među nama. Jedan po jedan tražili smo udaljenje radi vršenja nužde.

Međutim, bile su to samo inscenacije radi kriomičnog otkopavanja krumpira, kojeg bi samo malobrojni od hlače i odmah onako sirovog jeli. Polije toga pojavila mi se vatra u želucu i crijevima, grlo mi je mučila strašna žed i cijelo tijelo se previralo u mukama. Ali glavno je bilo osjećati se punim. Od logorske hrane stomak bi se brzo nadio kao lopta. Poslije svakog jela strašna težina pritiskivala bi tijelo, ali to bi ubrzo sve nestalo i trbuh bi se malo zatim ponovo »prilijepio za ledac«. A onda bi kao perpetuum mobile počele muke izazvane glađu i halucinacijama o hrani.

U dva logorska bloka bili su smješteni popovi, u najvećem broju iz Poljske. Oni su, bar u to vrijeme, dobivali pakete hrane preko Međunarodnog crvenog križa iz Švicarske, jednom ili dvaput mjesečno. U odnosu na druge zatvorenike živjeli su relativno dobro, bar što se tiče ishrane. Sa mnom je u istoj baraci i radnoj grupi bio neki robišaj iz Dravograda. Davanjem pokatkada po komadić prepečenice, on mi je dosta pomogao u održavanju egzistencije, jer je u uvjetima logora svaki komadić bilo kakve hrane značio produženje života bar za jedan dan. Što više, on je bio poslao moju adresu u Sloveniju i na osnovu toga sam dobio dva paketa, najvjerojatnije putem organizacije Osvobodilne fronte Slovenije. Ukoliko bi se u paketima nalazila neka bolja hrana, zatvorenici je nisu dobijali, a nisu smjeli protestirati, jer bi to značilo kraj primanja paketa, a možda i kraj života, koji je uvijek zavisio od raspoloženja i hirova esesa i njihovih egzekutora. Naročito teško i rijetko su se primale cigarete, za koje su pojedini zatvorenici davali posljednje komadiće ishrane. Vidio sam neke Ruse koji se od gladi nisu mogli micati, ali su za »bačok« (opušak) davali posljednje sljedovanje kruha ili nečeg drugog. Što više, zavili bi ga u bilo kakav komad papira, jer, navodno, duhan u pravom cigaret-papiru nisu osjećali.

gradske vijesti

MATIČNI URED

ROĐENI

Jere, Stipe i Ivanice Gobov; Sanja, Vladimira i Anke Gorišek; Tatjana, Janka i Ljubice Tabula; Denisa, Ante i Vesela Durmanić; Anka, Ivana i Danica Ivas; Marija, Paške i Janje Vukšić; Mira, Stane Banovac; Damir, Krešimira i Zivane Lovrić; Zoran, Krešimira i Zivane Lovrić; Marina, Mira i Ružice Cvitan; Vjerica, Dušana i Mandre Miodrag; Miloš, inž. Jovana i Ljiljane prof. Vuksanović; Marina, Mirka Gulin i Perine Kalauz; Sanda, Vlade Kantić i Dubravke, Mudronja; Dragan, Ante i Anice Nižić; Nikola, Rajka i Milke Todorović; Zoran, Ante i Sonje Jakšić; Zoran, Augustina i Marte Sarlija; Karolina, Ante i Boje Stipanović; Katica, Paške i Tonke Vukičević; Jordana, Jose i Mileve Brajković; Miodrag, Vinka i Jerke Ležaja i Ante Mira i Ane Rošini.

Dražislav, Pere i Anđelke Ujević; Iskra, Dražana i Dejana Belamarić; Belinda, Miljenka i Kate Prusac; Goran, Branka i Ane Pletikosa; Sanja, Ante i Nedjeljke Zupanc; Rino, Mate i Aida Gojanović; Siniša, Branka i Nevenke Jurković; Davor, Zvonimira i Milene Delfin; Dijana, Sime i Ane Benković; Marija, Nevena i Mirjana Kulušić; Sanja, Tadije i Antice Lapov; Zeljka, Momčila i Marije Milovčan; Vedrana, Frane i Stane Maglov; Mirjana, Ivana i Nede Laća; Renato, Marka i Marije Sudar; Marija, Ante i Ane Parat i Marina, Gojka i Jake Skorić.

VJENČANI

Vukičević Ive, stolar — Petković Danica, radnik; Tomić Tomislav, strojarski teh. — Jurin Marija, konobar; Jakeljić Ivan, službenik — Bujas Marija, službenik; Miletić Milovan, podoficir JNA — Bajana Ana, služb.; Slavica Ivo, student strojarstva — Kapov Magda, službenik; Stričan Marko, radn. — Mrdeža Milka, radnik; Gulan Anđeljko, trg. pomoć. — Koštan Ivanka, službenik; Zafranović Davor, električar — Krnčević Mihovilka, službenik; Maričić Slavenko, službenik — Luketa Semida, službenik; Filipac Mile, automehaničar — Skorić Slavka, radnik; Catlak Josip, bravar — Skorić Marija, radnik; Bačelić Krsto, šofer — Tudić Mirjana, domaćica; Spahija Stipan, radnik — Rupić Marija, domaćica; Belamarić Frane, zidar — Juras Marija, domaćica i Gulin Mate, zidar — Kalauz Milena, domaćica.

Margetić Zvonimir, alatničar — Gradiška Gojdana, domaćica; Rošić Rajko, podoficir JRM — Vukšić Ružica, službenik; Stojanović Vasilije, podoficir JRM — Fuštin Josipa, službenik; Budimir, Svetin, radnik — Nakić Dragica, domaćica; Branica Srećko, dipl. ekonomista — Usmiani Nedjeljka, apsolvant; Šantić Ivan, pomorac — Skračić Lovorka, radnica; Piližota Mirko, stolar — Miškov Nada, domaćica; Petrović Vojislav, podoficir JRM — Lambaša Ratka, med. setra; Banjavčić Ivan, službenik — Slavica Anka, domaćica; Vulinović Zlatan Zlatimir, brodograditelj — Labor Anka trg. pomoćnik; Iljadica-Rapo Ratko, motorista — Ninjić Jadranka, domaćica; Lambaša Ante, bravar — Kovač Milenka, učiteljica; Milenković Sreten, podoficir JNA — Marinković Katica, domaćica; Pulić Milan, šofer — Gulin Milena, domaćica; Supe Krste, radnik — Šišak Ana, domaćica; Milošević Dunko, radnik — Kulaš Dobrila, domaćica; Slavica Tomislav, zidar — Vukšić Milka, domaćica, i Rašković Vladimir, oficir JRM — Radovčić Vozana, domaćica.

UMRLI

Bulat Cvita rođ. Aužina, stara 44 god.; Jurić Marko pok. Marka, star 53 god.; Marin Filip pok. Ivana, star 56 god.; Baraka Danica rođ. Pekota, stara 71 god.; Knežević Bojka rođ. Lapov — Padovan, stara 26 god.; Stojadinović Milevka rođ. Anđelković, stara 29 god.; Aras Krste pok. Frane, star 24 god.; Koljanin Luidra rođ. Ercegović, stara 43 god.; Baranović Sime pok. Stipe, star 79 god.

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA RADNIČKOG SVEUCILISTA SRIJEDOM U SEDAM

Srijeda, 13. I — VIII KONGRES SKJ I KULTURA OBRAZOVANJA. Predavač: Nikola Sekulić, predsjednik Prosvjetno-kulturnog vijeća Savezne skupštine. Dvorana DIT-a. Početak u 19 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera talijanskog filma — LJUBAV u STOKHOLMU (do 10. I) Primijera sovjetskog filma — KAPETAN PRVOG RANGA (11-12. I)

»20. APRILA«: premijera američkog filma — RAZBIJENO OGLEDALO (do 10. I) Egipatski film — NEPOZNATA ŽENA (11-12. I)

»SIBENIK«: premijera američkog filma — DJECA KAPETANA GRANTA (do 10. I) Premijera francuskog filma — KAPETAN PAPUČAR — (11-13. I)

DEZURNE LJEKARNE

Do 8. I — I narodna — Ulica Božidara Petranovića. Od 9. do 15. I — II narodna — Ulica bratstva i jedinstva.

ZAHVALA

Prilikom smrti našeg dragog supruga, oca, brata i nećaka **MARIN FILIPA-PIPE p. IVANA** učitelja

Na pažnji i zalaganju oko dragog nam pokojnika zahvaljujemo se šefu Internog odjela dru. Nikoli Ivaniću, dru. Branku Andrejeviću, dru. Mirki Zaninoviću, dru. Tatjani Rašković i cijelom osoblju odjeljenja C Internog odjela šibenske bolnice koji su dragom nam pokojniku ukazivali veliku pažnju i brigu, kao i Odjelu za prosvjetu Općinske skupštine, Osmogodišnjoj školi Lozovac, nastavnici i đacima V-a i V-b razreda, obiteljima: Pavasović Mirko, Valdgino Zeljko i Laurić Ante, te rodbini, prijateljima i znancima koji su okitili odar pokojnika i ispratili ga do mjesta vječnog počivališta.

Ožalošćene obitelji: **MARIN, MUDROVČIĆ I PETROVIĆ**

ZAHVALA

Povodom smrti našega nezabornog supruga, oca i djeda **MATE GRANDEŠA** ovim putem se zahvaljujemo osoblju Neurološkog odjela Medicinskog centra, posebno šefu Odjelu dru. Jovanu Raškoviću na svesrdnom zalaganju za vrijeme dugog liječenja na tom odjelu. Zahvaljujemo se također Brijačko-frizerskoj zadruzi na pruženoj pomoći, kao i svima onima koji su nam izrazili saučestje i ispratili na vječni počinak našeg neprežaljenog pokojnika.

Ožalošćene obitelji: **Grandeš, Stošić, Belak i Rumora**

OBAVIJEST

Služba pomoći na cestama, koja djeluje već godinu i po na šibenskom području, obavještava zainteresirane osobe da se do travnja ove godine za pomoć obrate izravno u garažu Automoto društva u Šibeniku, Ulica Petra Grubišića, svakog dana osim ponedjeljka, od 7 do 14 sati ili na telefon 29-52.

AUTO-MOTO DRUSTVO SIBENIK

Razgovor sa Albertom Neue-om, dugogodišnjim radnikom NIP »Stampe« u Šibeniku

U novinskom izdavačkom poduzeću »Stampa« već 20. godina u svojstvu strojoslaga radi ALBERT NEUE. U njegovu 20-godišnjem radu najinteresantnije je napomenuti to da on svih 20 godina radi za istom strojem,

Trenutak sa novitetima

Stigli su pišaći strojevi marke »Optima«, dužina valjka 32 i 47 cm. Potražite ih u knjižari »VLADIMIR NAZOR«.

Muški bicikl »SPORT-ROG« s mjenjačem brzina. Najnoviji proizvod tvornice iz Ljubljane. Nalazi se u prodavaonici »BOJA«.

»MIRNA«, to je naziv najnovijeg tipa šivaćeg stroja. Potražite je pod tim nazivom u prodavaonici »JAVOR«.

Roditelji, stigle su cipele za vašu djecu. Moderne, ukusne i dugotrajne. Nalaze se već u prodaji, a zovu se »Zenit« iz Bijeljine. Možete ih kupiti u prodavaonici »OBUCA«.

„Dinamo“ u Šibeniku

U petak, 8. siječnja, počinju pripreme nogometaša »Sibenika« za nastavak proljetnog dijela nogometnog prvenstva II savezne lige. Na prvim pripremama, kako nam je rekao trener »Sibenika«, Slavko Luštica, nalaziti će se svi igrači koji su u jesenskom dijelu prvenstva branili boje »Sibenika« i to: Sirković, Višić, Marenci, Grgić, Friganović, Zepina, Miljević, Stošić, Perasović, Marinić, Orošnjak, Relić, Stanišić, Supe, Sprljan, Grubić i Živković.

Sto se tiče prinova, trener Luštica kaže da za sada ne računaju ni na jednog novog igrača. Pitanje Svetozara Stanišića, koji je već dva mjeseca izvan Šibenika, napokon je riješeno tj. Upravni odbor Kluba nije udovoljio Stanišićevoj molbi on se u petak popodne mora javiti treneru Lušticu. U razgovoru s Perasovićem saznali smo da će i on igrati do završetka proljetnog dijela prvenstva.

Prema tome, na prvim utakmicama »Sibenik« nastupiti sa istom jedanaestericom s kojom je nastupio i na posljednjoj utakmici sa »Slobodom« iz Tuzle. Prvi dio priprema održat će se u dvorani Pedagoške gimnazije, a ako vremenske prilike budu povoljne nije isključeno da se treninzi neće održavati i na stadionu »Rade Končar«.

Do početka proljetnog dijela prvenstva, tj. do prve utakmice, koja se igra 28. veljače u Kaknju protiv domaćeg »Rudara«, »Sibenik« će odigrati nekoliko prijateljskih utakmica sa članovima I i II savezne lige, te sa članovima Dalmatinske zone. Pozivi su upućeni »Rijeci«, »Hajduku«, »Splitu«, »Doškici«, »Jadraniu« iz Kastel - Sućurca; zagrebački »Dinamo« je obećao da će u toku priprema doći u Šibenik i odigrati prijateljsku utakmicu. Ako se to realizira, onda ćemo imati prilike da prvi put u našem gradu vidimo nogometaše zagrebačkog »Dinamo« u čijim redovima igraju i dva šibenačana (Jerković i Rora).

U anketi »Slobodne Dalmacije«

Ante Sirković najbolji nogometaš Dalmacije za 1964. godinu

U novogodišnjem broju »Slobodne Dalmacije« izašla je anketa za najboljeg sportaša Dalmacije za 1964. godinu. Nikola Pilić je premoćno osvojio prvo mjesto ispred Josipa Đerđe, košarkaša »Zadra«.

Među 200 anketiranih za najboljeg nogometaša izabran je vratar »Sibenika« Ante Sirković. On je zauzeo tek jedanaesto mjesto.

Dvostruki prvak Jugoslavije u skifu Damir Trlaja tek je trinaesti.

Vuković i Čosić napuštaju DOŠK

Standardni prvotimci drniškog zonaša: vratar Đorđe Vuković i igrač navalnog trija Uglješa Čosić zatražili su ispiscnicu i napuštaju DOŠK. Obojica odlaze u Zadar, a žele da pojačaju redove zadarskih zonaša. Vuković se prijavio u NK »Zadar«, a Čosić odlazi u »Metalac«.

Prije toga klub je napustio i desni branič Jošić, pa je tako DOŠK ostao bez svoja tri igrača, što će otežati rad tehničkog komisiji kluba u nastavku takmičenja u Nogometnoj zonskoj ligi Dalmacije, u kojoj sada zauzima deveto mjesto. (c)

Takmičenje u čast

Dana Armije

U organizaciji sportskog društva »Garnizon« iz Šibenika i općinskog »Partizana« u čast Dana JNA održano je sportsko takmičenje među ekipama »Garnizona« i predstavnika radničko-sportske djelatnosti iz Šibenika. Od šest sportskih disciplina u četiri su pobijedili predstavnici reprezentacije radničko-sportske djelatnosti, dok su predstavnici »Garnizona« iz Šibenika pobijedili u dvije discipline.

U kuglanju su prelazni pehar osvojili kuglači šibenskog »Metalca«, ispred »Subičevca«, »Galeba« i reprezentacije »Garnizona«. Sahisti, odbojkaši i stonotenišačke reprezentacije također su uspjeli pobijediti

predstavnik JNA. Ekipa »Garnizona« izvojevala su pobjedu u gadanju i rukometu.

Svim ekipama koje su osvojile prvo mjesto uručeni su pehari. (da)

„Mladost“ - „Borac“

1:1

U nedjelju je odigrana tradicionalna nogometna utakmica u Vrpolju između domaće »Mladosti« i »Borca« iz Jadrtova. Susret je, i pored bolje i nadmoćnije igre Vrpoljana završio neodlučnim rezultatom 1:1.

Vrijedno je spomenuti uspjehe koje su postigli mladi Vrpoljani u susretu protiv Slivna — 6:0 prvi put i drugi 12:1, protiv Boraje 8:0, a zatim protiv Novog Naselja na Ražinama 3:0.

Te dvije momčadi sastajale su se više puta, a ishodi njihovih susreta najčešće su završavali neodlučnim rezultatom. Samo u toku prošle godine odigrane su četiri utakmice i sve četiri su završile neodlučnim rezultatom. U prve tri utakmice nismo imali prilike vidjeti nijednog gola, dok je nedjeljni, četvrti susret, donio svakoj strani po jedan gol.

Igra je bila dosta lijepa, dinamična i zanimljiva. Najbolji igrači u timu »Mladosti« bili su Velimir Vučak strijelac jedinog gola i golman Bićo Plenča. Na strani »Borca« nešto bolji od ostalih bili su D. Morović i F. Sarić, strijelac jedinog gola za svoj tim iz jedanaesterca.

Riječ je o kadrovima

»DIPLOMIRANI« I »RADI POSLOVE DIPLOMIRANOG«

KAKO VEOMA LAKO MOŽETE POSTATI »RADI POSLOVE DIPLOMIRANOG«

O kadrovima su već ispravljane cijele epopeje. Uхватиš li bilo koju novinu u njoj pljušti: »O kadrovima«, »Nezadovoljstva struktura kadrova«, »Otpor stručnim kadrovima«, »Kadrovske službe na papiru«... Eto, tako se bolesti raku pridružila još jedna, koja vriška kad se u nju dirne. I ne samo vriška, već i vrat stiska, ako netko počne da na nestručnost pritiska.

Slušamo: »Našoj radnoj organizaciji još bi trebalo dosta stručnjaka, da bismo modernizirali proizvodnju i povećali produktivnost rada!«

Jeka: »Budite bez brige, samo to raspisite u natječaju.« Promukli glas: »Znamo, ali što ćemo sa ovima. Možda bi ipak trebalo pričekati njihovu penziju.«

Kad se u radionici razbije staklo, ono neugodno prasne uz mali manjak u platnoj kesici jedinice. Kad se uslijed nevidljive bolesti u tehnologiji i organizaciji proizvodnje izgube milijuni, to bez praska odzoni u platnim kesicama sviju.

Komore, skupštine, udruženja i drugi vrše neprekidnu kano-nadu na kadrovske službe — sa anketama, grafikonima, planovima, analizama... I »Vjesnikov« Pero o tome razmišlja: »Upravno proučavam u kojem smislu valja u našem poduzeću uložiti napore — u stjecanju kvalifikacija ili u stjecanju položaja...« Te dileme su nepotrebne, jer nekakvo znanje i vještine su u svakom slučaju potrebne. Kao što je poznato (prema propisima), prućeni radnik može steći polukvalifikaciju na praktičnom radu u samom poduzeću, koja vrijedi samo interno. Javlja se, međutim, želja da se pronađu mogućnosti i metode sticanja (i najveće) kvalifikacije praktičnim radom i prema vani. To je već pitanje komplicirano. Ali, to samo tako izgleda. Kakva je to pravda, da neki prućeni radnik »radi« poslove ekonomista, a da ga se ne naziva »ekonomistom« (školu ostavimo nastranu, jer ona samo teoretizira, apstrahira i ne da mira. Zato s njom u muzej ili je ukinimo). Prema tome, zašto poduzeća ne bi (na teret materijalnih troškova) takvim praktičarima nabavljala uokvireni papir, na kojem bi pisalo sažeto i jasno: »Poduzeće »Deficit« svome glasovitu praktičaru Đoki Đokoviću dodjeljuje naziv — diplomirani

ekonomist.« To bi ujedno bilo priznanje Đoki Đokoviću za sve preboljene nevidljive bolesti, iako u cijeloj njegovoj praksi liječnici nisu učinili nijedan zahvat.

Drugi smatraju da bi postupak oko sticanja kvalifikacija trebalo još više pojednostavniti. Evo jednog primjera toga pojednostavljenja:

Kandidat bi bio dužan pristupiti malom kolokviju. On bi se održavao na pozornici u kazalištu. Ispitivač bi bio režiser komedije. Prvo pitanje režisera bi glasilo: »Šteta želite postati, poštovani praktičaru?«

— Inženjer brodogradnje, vaša širokogrudnosti — reče kandidat uzdignute glave.

— Dobro, sada će pred vama stajati makete jednoga preko-oceanskog broda. Vi ćete naučiti ove riječi: pramac, krma, propeler, kapetanski most i pojas za spasavanje. Obilaziti ćete oko makete i spominjati te izraze. Svatko od prisutnih treba da stekne utisak da ste zaista inženjer brodogradnje — da zadnje upute režiser.

Svjeta u gledalištu se gase. Tišina. Zavjesa se diže. Brodograditelj ima tremu, svi to primjećuju. Režiser razmišlja: da li da mu baci pojas za spasavanje? Zatim nastupi samopouzdanje i sve dobro svrši.

Sasvim je razumljivo da bi time ispit bio položen.

Ne samo u privredi već i u prosvjeti, zdravstvu i na ostalim mjestima može se lako sticati kvalifikacija. U prosvjeti, ako se ima spremu iz nekog predmeta iz društvenih nauka, onda se može predavati sve društvene nauke: političku ekonomiju, sociologiju, samoupravljanje, društveno uređenje itd. U ovo »nerazvijeno« doba može se stvarati superuniverzalne stručnjake, to jest da svaki radnik može raditi u svim djelatnostima: prosvjetni radnici — kao privrednici, privrednici u prosvjeti, inženjeri poslove ekonomiste, ekonomisti poslove pravnika, pravnici poslove daktilografa, daktilografi poslove bolničara itd. — sve dok se ne iscrpi popis na nomenklaturi zanimanja.

Dakle, sistem stručnog obrazovanja treba malo pojednostaviti. U tome se treba rukovoditi sa tri faktora: vrijeme svesti na minimum, posjedovati dobru volju i, po mogućnosti, nešto prakse. Ostale metode treba odbaciti, jer to apstrahira, teoretizira i ne da mira.

Opservator

Albert Neue: 20 GODINA ZA ISTIM STROJEM

tj. strojem koji je već navršio i 60-tu godinu proizvodnje. Naime, to je slagači stroj Linotip marke »Simpleks«, koji se danas vrlo malo upotrebljava u modernom štamparstvu. On se više ne upotrebljava iz razloga što ima samo jedan magazin, dok suvremenije slagače mašine imaju i četiri magazina sa osam vrsta slova.

Prošlih dana smo za strojem našli majstora Alberta, kako ga u »Stampi« najradije zovu, i zamolili ga za jedan mali razgovor. On se vrlo rado odazvao našoj molbi i ovo što nam je rekao:

Čuli smo da ste najstariji radnik u »Stampi«?

— Jeste. I po godinama i po radnom stažu sam najstariji član ove radne organizacije.

Kad ste došli u »Stampu«?

— Drugom polovicom mjeseca studenog 1944. godine.

Kako ste se tih dana snalazili?

— Dosta teško. Najteže mi je bilo što nisam znao govoriti i

nisam imao s kime učiti hrvatskosrpski jezik. Ali malo kasnije sam sve to s velikim uspjehom savladao. Najviše vremena sam tada provodio u »Stampi« — na osposobljavanju ove slagače mašine, koja je bila sva uništena i nesposobna za slaganje.

Koji su vam radosniji trenuci?

— Imam ih dosta. Ja mislim da su tri trenutka bili dosta burni u mojoj dugogodišnjoj radnoj karijeri, a to su kad sam 1944. došao u »Stampu« i kad sam poslao duže pauze ugledao Linotip. Drugi je bio kad sam mašinu osposobio za rad. Treći moj najradosniji trenutak bio je kad sam od radne organizacije dobio rješenje za stan.

Majstor Alberte, čuli smo da ste vi slagači i prve retke za »Šibenski list«?

— Jesam.

Kakvi su onda bili uvjeti?

— Dosta slabiji. Nije se imalo dovoljno materijala, i nije se

imalo iskustva u izdavanju jednog lista. Kasnije je, kako vidite, išlo sve bolje.

Kako vam se sada dopada list?

— Mislim da je sada dosta bolji. Više nema vijesti koje se objavljuju u dnevnoj štampi i koje smo mogli već davno pročitati. Ako se ovako nastavi, ja vjerujem da će tiraž lista znatno porasti.

I na kraju: koje su vam želje u novoj godini?

— Da se na ovaj jedan novi Linotip, jer što je na ovim mašinama koje nemamo dosta teško raditi. S malo vremena mašine se oraj popravljati i troškovi su zaista veliki, što svakako opteruje naše fondove.

Da »Šibenski list« svoj tiraž poveća na 4000 primjeraka.

Želja mi je, također, da se NK »Šibenik« jednom plasira u I ligu, jer on je to i zaslužio.

Hvala majstoru Alberte, i nadamo se da ćete i dalje strpljivo i pažljivo slagati tekstove našeg lista.